sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVRİMCİ, ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

SAYI: 367 ■ 26 Haziran 2009 ■ 2 YTL

KADINLAR EN ÖNDE MÜCADELE EDİYOR

İran'da halk ayaklandı

İran'da halk 10 gündür sokakta. Bütün baskılara ve tehditlere rağmen geri çekilmiyor.

Seçim sandıklarının kapanmasından bir kaç saat sonra Ahmedinejad'ın yüzde 63 oy alarak birinci turda seçimi kazandığı ilan edildi. Dokuz gün sonra bir kısım şehirde oyların yeniden sayılmasında ise 3 milyon fazla oy çıktı. Ne var ki mollalar rejimi "bu sonuç Ahmedinejad'ın zaferini değiştirmez" diyor.

Mollalar rejiminin bu tutumu İran'da giderek büyüyen bir kesimin sokağa çıkmasına, gösterilere katılmasına ve hesap sormasına neden oluyor.

Sokağa çıkanlar giderek rejimi bir bütün olarak sorguluyor.

İran tarihi çok sayıda yığın hareketine, devrime tanıklık etti. Bu kez de yeni bir devrimci mücadele başlamış durumda.

Ayetullah Hamaney, son Cuma konuşmasında halkı tehdit etti. Sokağa çıkmayın dedi. Hareketin önderliğini de tehdit etti. Sonuçlarını omuzlarsınız dedi. Buna rağmen gösteriler dinmiyor. Başta İran nüfusunun çoğunluğunu oluşturan gençler olmak üzere halk sokağa çıkmaya devam ediyor.

Şimdi durum göstericiler değil, rejim için daha zor. Bir yandan gösterilerin önünü alamıyorlar, öte yandan oyların bazı illerde yeniden sayımını kabul ettiler ve 3 milyon fazla oy çıktı.

Rejim eninde sonunda daha da geri adım atmak zorunda.

1979 Devrimi'nde gösteriler 3 yıl sürdü. Sonunda Şah devrildi.

1951-53 arasında İran petrolünü devletleştiren Mussadık hareketi 2 yıl boyunca sokaklara hakim oldu.

Bu defa hareketin daha kısa zamanda kazanması mümkün.

Sayfa: 6-7

Ekonomik kriz ve sağ politikalar

CHRİS BAMBERY yazdı

sayfa 9

O gün...

RAGIP ZARAKOLU, 1915'te idam edilen Ermeni sosyalistlerini anlatıyor.

sayfa 3

HRANT için Adalet için

6 TEMMUZ'DA SAAT 10.00'DA BEŞİKTAŞ MEYDANI'NDAYIZ!

Darbe planı gerçek, paşa paşa yargılanacaklar

Taraf Gazetesi'nin yayınladığı 'AKP'yi ve Gülen cemaatini bitirme planı'nın yarattığı sarsıntı artıyor. CHP lideri ve darbe yanlısı gazeteciler tarafından ileri sürülen andıcın sahte olduğu iddiası çöktü.

Albay Dursun Çiçek'in darbe planına attığı imzanın gerçek olup olmadığı önce Jandarma laboratuarlarında incelendi. Jandarma kriminologları imzanın Çiçek'e ait olduğunu tespit etti. Polis tarafından yapılan inceleme de aynı sonuca ulaştı. Darbe planının altındaki imza kesinlikle Genelkumay'ın seçkin subaylarından biri olan Çiçek'e ait. Çiçek, geçen hafta Ergenekon davası savcılarına ifade vermeye gelmemişti.

TSK sözcüsü belgenin varlığını yalanlamıştı. Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ ise belgenin doğru çıkması halinde 'gerekeni yapacağını' açıklamıştı. Başbuğ'un ne yapacağı merakla beklenirken, Taraf'a konuşan ve isminin açıklanmasını istemeyen bir orgenerale göre, bu belge Başbuğ'un bilgisi olmadan hazırlanamazdı. Bu görüşü başka emekli subaylar da destekledi. Daha önce darbelere ve Ergenekon'a karşı çıkanları parmak sallayarak tehdit eden Başbuğ'u DSİP istifaya çağırmıştı.

İstifa etmeye hiç niyetleri yok. Hükümet yetkisini kullanmalı ve Başbuğ'u görevinden alarak emekli etmelidir. Albay Dursun Çiçek ise Ergenekon savcılarına ifade vermekten ve yargılanmaktan bu kez kaçamayacak.

Nisan 2009 tarihli darbe planının gerçek olduğunun kanıtlanması, Ergenekon soruşturması üzerinde kuşku yaratanların temel tezini de çöpe gönderdi. Onlar "emekliler mi darbe yapacak" demişlerdi. Darbe planını ne bir emekli general, ne de bir sözde gazeteci yaptı. Karanlık plan TSK'nın komuta kademesinden çıktı.

Silahlar TSK'ya ait

Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un "Bu silahlar TSK'ya ait" değil dediği Ergenekon cephanelikleri TSK'ya ait olduğu bir bir kanıtlanıyor.

İstanbul Poyrazköy'deki askeri alanda yapılan kazılar sonucu açığa çıkarılan cephanelikteki law silahlarının TSK için üretildiğini Makine Kimya Endüstrisi (MKE) yöneticisi açıklamıştı.

Ergenekon soruşturması için uzun süre aranan Yarbay Mustafa Dönmez'in yaptığı krokinin gerçek olduğu ve onun elinden çıktığı Jandarma ile polis kriminologları tarafından rapor edildi.

Dönmez'in Sapanca'daki evinde ele geçen krokiden hareketle Ankara Zir Vadisi'ndeki kazılarda bulunan el bombaları ve mermilerin Kara Kuvvetleri komutanlığına ait olduğu geçen hafta açıklandı.

Sayfa: 3 ve 5'te

E-KART grevi 1. yılını doldurdu

E-KART işçileri grevlerinin 1. yılında Eczacıbaşı'nın en büyük iş merkezlerinden biri olan Kanyon Alışveriş Merkezi'nde eylem yaptı. Toplu iş sözleşmesi imzalanana kadar mücadelelerine ara vermeyeceklerini açıklayan işçiler, Eczacıbaşı'nı masabaşına çağırdı. Valiliğe bir yazı gönderen Eczacıbaşı Yönetimi özel mülkiyet olduğunu ve eylem yapılmamasını istedi.

İşçiler adına açıklama yapan Basın-İş Genel Başkanı Yakup Akkaya, "E-Kart sektörün lider kuruluşlarından birisidir, krize rağmen kârlarına kâr katmıştır. E-KART'ta yaşananlardan bizzat Eczacıbaşını sorumlu tutuyoruz" dedi.

Eczacıbaşı'nın sanata ve spora gösterdiği duyarlılığı işçilere de göstermesini istediklerini söyleyen Akkaya, anayasal haklarının kullanılmasına izin verilmediğini ifade etti.

Tez-Koop-İş'li iki işçi greve başladı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğünde 2 işçi için yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca iş yerine grev kararı asıldı. İki işçinin emekli olmasının ardından 2 kişi kalan iş yerinde, Tez-Koop-İş'in işçi haklarını geliştirmek amacıyla gündeme getirdiği öneriler kamu işveren sendikası tarafından kabul edilmeyince grev kararı asıldı.

Lastik işçilerinden ortak mücadele

Lastik-İş Sendikası'na muhalif oldukları için işten atılan, ancak bahane olarak kriz gösterilen Goodyear, Pirelli ve Brisa lastik fabrikaları işçileri ortak basın açıklaması yaptı.

İşten atılan 20 yıllık işçi Tuncay Günder, işçiler adına okuduğu açıklamada lastik işkolunda son aylarda yaşanan gelişmelere demokratik ve sendikal kamuoyunun gelişmelere sessiz kalmaması gerektiğini belirterek, "Bu süreçte sendikanın mevcut yönetimine muhalif ve işçi nezdinde taraf bulan ve muhtemelen mevcut sendika yönetimini devirebilecek Pirelli'den 36, Brisa'dan 64, son olarak da Adapazarı Goodyear'den 28 işçi yani bizler işimizden atıldık, sendika ve işveren elbirliği ile ekmeğimizden edildik" dedi.

Türk-İş Başkanı Mustafa Kumlu: Sokaklar ısınacak gibi gözüküyor!

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde hükümete yüzde 20 zam öneren Türk-İş, hükümetin bu yıl için yüzde 3+3, 2010'da ise yüzde 2,5+2,5 zam teklifine "Sokaklar ısınacak gibi gözüküyor!" diyerek karşılık verdi. Hükümetin "bütçe kaldırmaz" yanıtı vermesinin ardından, Türk-İş Başkanı Mustafa Kumlu yaptığı açıklamada "Niyetimiz bağcıyı kovmak değil, üzüm yemek" dedi.

Kumlu ayrıca şunları söyledi: ""Ocak 2009 ayında aldığımız maaşta Temmuz'dan sonra yüzde 5,5-6 civarında vergiden aleyhimize farklılık doğuyor. 100 lira alan yıl sonunda yüzde 5,5 eksik maaş alıyor. Bize önerilen yüzde 6 hiçbir kaybımızı karşılamıyor. Bir önceki yılın sonu itibariyle enflasyona bakılarak zam önerisinde bulunuldu. Oysa şimdi 2008 Mayıs'ı ve 2009 Mayısı'nı alarak yüzde 5, diyorlar. Enflasyon 2008 sonu itibarıyle yüzde 9-10 düzeyinde. Pazarlık devam edecek."

Krizin faturasının emekçilere çıkarılamayacağını belirten Kumlu, "Sokaklar ısınacak gibi gözüküyor" dedi.

Geçen hafta Ankara'da ve İstanbul'da sokağa çıkan sendikaların tepkisi ile Türk-İş yönetimi mücadeleden yana bir açıklama yaptı. 1500 işçi İstanbul'daki Türk-İş Bölge Temsilciliğine yürümüş, temsilciliğin bulunduğu binayı yumurta ve domates yağdırmıştı.

Benzer bir olay 1995 grevleri öncesi Ankara'da yaşanmıştı. Harb-İş'li üyesi işçiler dönemin Türk-İş Başkanı Bayram Meral'i kovalamış, Meral Necatibey Caddesi üzerindeki bir ağaca tırmanarak kendini kurtarmıştı. Bu olayın ardından Türk-İş yönetimi tabanın öfkesine duyarsız kalmayarak grev kararı almıştı.

2 bin KESK üyesi jandarma operasyonuna karşı sendikalarını savundu

'Sokakta kurduk, sokakta savunacağız'

Jandarma tarafından KESK'e yönelik saldırıya karşı kamu emekçilerinin tepkisi sürüyor. Tutuklanan KESK yöneticileri ile dayanışmak ve KESK'i savunmak için 20 Haziran'da Ankara'da gerçekleşen eyleme çeşitli illerden 2 binden fazla KESK üyesi katıldı.

28 Nisan'da sendika binalarına, KESK üyelerinin evlerine ve işyerlerine yapılan baskınların ardından gözaltına alınan KESK üye ve yöneticileri savcılığın itirazı sonucu tekrar tutuklandı.

KESK Kadın Sekreteri Songül Morsümbül, Eğitim-Sen Kadın Sekreteri Gülçin İspert, Mine Çetinkaya, Meryem Çağ, Yüksel Özmen, Şeyda Demir ve adı açıklanmayan 2 KESK yöneticisi daha demir parmaklıklar arkasına yollandı.

20 Haziran sabahı çeşitli illerden kalkan ve yüzlerce KESK üyesini taşıyan otobüsler Ankara'ya girdi. Maltepe'de biriken eylemciler burada bir kortej oluşturarak Başbakanlık binasının hemen yakınındaki Güven Park'a doğru yürüyüşe geçti.

'KESK'e dokunma' ve 'TİS yoksa grev var' (TİS, toplu iş sözlemesi) lolipopları taşıyan KESK'liler sık sık "KESK'i değil silahları susturun', 'Savaşa değil, emekçiye bütçe', 'Baskılar bizi yıldıramaz', 'Toplu sözleşme hakkımız grev silahımız' sloganlarını attı. Atılan sloganlar

arasında en anlamlı olanı 'KESK'i sokakta kurduk, sokakta yaşatacağız' sloganıydı.

Ayrı ayrı sendikaların pankart açmadığı yürüyüşte Eğitim-Sen, SES, BES, Enerji-Sen ve BTS üyeleri hep birlikte yürüdü. Yürüyüşe Ankara, İstanbul ve İzmir'den katılan DSİP üyeleri de ayrı pankart açmayarak KESK'lilerle birlikte yürüdü. DSİP üyeleri yürüyüş boyunca halkların kardeşliğini ve KESK'i destekleyen sloganlar attı, yol üstündeki BBP, MHP ve İP binalarının önünden geçerken faşist saldırıları ve Ergenekon'u teşhir etti

Güvenpark'a varıldığında önce polisler yoğun olarak protesto edildi. Ankara'da polis daha önce KESK'e yönelik baskıları protesto eden eylemcilere biber gazı ve coplarla saldırmıştı.

Güvenpark'ta toplanan KESK'lilere seslenen KESK Başkanı Sami Evren, sendika üzerindeki baskıları kınadı ve emekçileri mücadeleye çağırdı.

Eylem coşkuluydu. Ancak eyleme katılan bir çok KESK'li katılımın düşük olmasından yakındı. Eylemin işyerlerinde hemen hemen hiç duyurulmadığını söylediler.

Eylem dönüşü ise KESK'liler bundan sonra ne yapılacağını tartışıyorlardı.

ATV-Sabah grevcileri inatla direniyor

TÜRKUAZ Medya grubuna bağlı SABAH-ATV çalışanları grevlerinde 18 haftayı geride bıraktı. Her Cumartesi olduğu gibi yine Taksim tramvay durağında toplanan basın emekçilerine E-Kart'ta grevde olan ve işten atılan Basın-İş üyeleri, direnişte olan Sinter Metal, IBM, Entes ve Kurtiş Matbaası işçileri ve kitle örgütü temsilcileri de destek verdi.

Polis de engel

İstiklal Caddesi girişine barikat kuran çevik kuvvet, son haftalarda olduğu gibi emekçilerin örgütlenme mücadelesine yine engel olarak, "DİSK ve KESK'i yürütmüyoruz, Türk-İş'e izin verirsek olmaz!" bahanesini öne sürdü. Polisin tavrını protesto eden emekçiler bunun üzerine oturma eylemi yaptı ve TÜRKUAZ Grubu'nun yayınlarına boykot çağrısını yineledi.

DTP'den soru önergesi

Grevdeki basın emekçilerinden bir grup hafta içinde Meclis'i ziyaret etti. Grup adına konuşan gazeteciler sendikası TGS Genel Sekreteri Sergül Keskin partilerle görüştüklerini, ancak hükümetin randevu taleplerine yanıt vermediğini söyledi. Keskin ayrıca, DTP Grup Başkan Vekili Selahattin Demirtaş'ın soru önergesi verdiğini, DTP Diyarbakır Milletvekili Gülten Kışanak'ın da TBMM Genel Kurulu'nda söz alarak konuyu gündeme getirdiğini kaydetti ve kendilerine destek veren DTP'ye teşekkür etti.

Halk TV 4 işçi çıkardı

CHP'ye yakınlığıyla bilinen Halk TV'de TGS üyesi 4 basın emekçisi işten atıldı. Sigortasız çalışan 15 kişinin de işyerinden uzaklaştırıldığı belirtilen Halk TV`de, gazeteciler sabaha kadar bekledi. TGS yöneticileriyle görüşen Halk TV Yayın Yönetmeni İsmet Bayhan, işten çıkarmaların kişisel tasarrufu olduğunu ve gazetecileri "verimsiz" oldukları için işten çıkardığını söyledi. Toplu sözleşme sürecinde işten atılan emekçiler Halk TV'nin sendikal örgütlülüğe düşmanca tavrını kınadı ve hakları için mücadele edeceklerini açıkladı.

Asistanlar 1 Temmuz'da çalışmayacak

İş güvenceleri ortadan kaldırılan ve hakları için mücadele yürüten üniversite asistan ve araştırma görevlileri iş bırakıyor. YÖK'ün uygulamasına Danıştay yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Ancak yetki sahibi olan YÖK ve İstanbul Üniversitesi, buna rağmen hiçbir somut adım atmadı. YÖK ve İÜ, Danıştay'ın kararına uymadığı gibi 13 araştırma görevlisini de açığa aldı, haklarını arayan asistanlar hakkında çeşitli soruşturmalar açtı. Asistanlar final ve bütünleme sınavlarının olduğu 1 Temmuz'da sevk alarak iş bırakacak.

Darbeler cumhuriyeti

Son andıçın gösterdiği en önemli ve basit gerçek ordunun darbecilikten vazgeçmemiş olduğudur. **İttihat ve Terakki**'nin askeri kanadının iktidara el koymasından beri ordu kendisini bu ülkenin yegâne sahibi, kalan herkesi de cahil, geri kalmış ve güdülmesi gereken yığınlar olarak görüyor. Bu yüzden 1913'teki **Bab-ı Alî baskınından** beri bu ülke askeri darbelerle, muhtıralarla yönetiliyor.

Türkiye'de derin devlet denilen şey devletin içine sızmış bir takım çetelerden ibaret değildir. Bizzat kendisi çeteleşmiş bir devletin yeraltındaki kolunun adıdır derin devlet. Bu kol sürekli fırsat kollar. Uygun şartlar oluştuğunda yeterli görürse muhtıra verir, bunun yetmeyeceğini düşünürse de tankları sokağa çıkarır. Meclisi kuşatır, TRT'yi basar. Ve "derin devlet (bizzat **Demirel**'in sözleriyle) ordudur".

"Yetki kimde" tartışması

Andıçın hedefi ne? AKP ve Gülen Hareketi'ni "bitirmek". Bunun için köylerdeki imamlara kadar izleme ve fişleme yapılması ve bunların AKP iktidarıyla bağının kurulması öneriliyor. Yani hukukun koruması altındaki bir siyasi partiyi ve onun içinden çıkan hükümeti ortadan kaldırmak, görevini kısmen veya tamamen yapamaz hale getirmek için yasadışı planlar ve çalışmalar yapılıyor.

Bu askerî bir suç mudur? Kesinlikle hayır! Öyle olsaydı Askerî Ceza Kanunu'nda açıkça tanımlanmış olması gerekirdi ama tanımlanmamış. Oysa TCK'da bu suçun tanımı ve cezası belli. Demek ki bu konuda yargılama yetkisi askerî savcılıkta değil sivil savcılıktadır.

Ama Ergenekon savcıları andıçta imzası bulunan subayı ifade vermeye çağırdığında askerî bir savcı üşenmeden sivil savcılara gidip üç saat görüşüyor ve subayın ifadesi alınmaktan vazgeçiliyor. Sonra bizden askerî yargının bağımsızlığına güvenmemiz isteniyor. Sanık asker, savcı asker, savcının sicil amiri asker, soruşturma için "emir veren" de asker. Emirle soruşturma açan bir asker-savcı ne kadar bağımsız olabilir? Sivil savcıya soruşturma açması için emir verilebilir mi? **Tayyip** böyle bir emir verse ortalık yıkılmaz mı?

AKP yetkinin sivillerde olduğunu göstermek için savcılığa suç duyurusunda bulundu. Aslında bu bile askerden korkunun ne kadar büyük olduğunu sergiliyor. Hükümetin görevi bu andıç ortaya çıkar çıkmaz ilgilileri görevden almak, hiç değilse müfettişlerin incelemesi bitene kadar açığa almak olmalıdır. İkinci iş konuyu derhal meclise (savcılığa değil) taşımak ve orada çözüm üretmektir. Yetkinin ve gücün sivillerde olduğu böyle gösterilir.

Baykal'ın sevinci

Belgenin ortaya çıkmasıyla önce sessiz kalan **Baykal** aklına gelen bir cinlikle buradan kendisine bir mutluluk kaynağı çıkardı. Şöyle diyor hazret:

"*Belge sahte ise Ergenekon çöker. O durumda emniyetinden bakanlıklara kadar Gülen örgütlenmesinin ne işlere karıştığı ortaya çıkar. Ergenekon belgelerinin ne amaçla üretildiği anlaşılır*".

Diyelim ki belge sahte çıktı. Peki, gerçek olduğu mahkemece kanıtlanmış **Özden Örnek günlükleri**, **Sarıkız**, **Ayışığı**, **Yakamoz**, **Eldiven** planları, **Cumhuriyet Çalışma Grubu** belgeleri, yeraltından saçılan silah (ve mühimmat), bunların yerini gösteren krokiler, **Hilmi Özkök**'ün beyanları, **Büyükanıt** hakkında tutulan gizli belgeler… Bunları nereye koyacağız? Ama Baykal'ın derdi başka tabii. O, son andıçta da hedeflendiği gibi, Ergenekon sanığı subayları savunmak, suçsuz göstermek istiyor. Sonunda yanlarına gidene kadar da bundan vazgeçmeyecek gibi görünüyor. Ne diyelim: Allah sevdiklerine kavuştursun!

Cengiz Algan

O gün...

Yazıya oturduğumda takvime bakıyorum: 15 Haziran.

Özgür Üniversite'den Araştırmacı Ali Sait Çetinoğlu'nun 15 haziran'da Beyazıt Meydanı'nda asılan Paramaz ve diğer 19 Ermeni sosyalistini anımsatan kısa bir iletisi ulaşmış adresime. Ve elbette içinde yaşadığım 15-16 Haziran olayı.

İki tarihin üst üste gelmesi ilginç…

1915 yılında Ermeni sosyalistleri idam ediliyor.

Ondan tam 55 yıl sonra İstanbul proletaryası ayaklanıyor.

Kent 2 gün fiilen işçilerin eline geçiyor.

Kendiliğinden, gerçek bir işçi başkaldırısı… Potansiyel bir Istanbul Komünü, biraz daha devam etme olanağı olsa…

15-16 Haziran'ı bir başka yazıya bırakıp, bizim Paramaz'a dönelim.

Kod adı Paramaz olan Matteos Sarkisyan, bir Ermeni fedaisi, özgürlük savaşçısı ve siyasal aktivist. 1863 yılında Meğri kentinde doğdu. Eçmiadzin'de eğitim gördü. Nahçevan'da öğretmenlik yaparken, Stefan Sabah-Gülyan ile tanıştı [1915 yılında o da Divan-ı Harp tarafından gıyabında idama mahkum edilecekti] ve Ermeni Sosyal Demokrat Partisine [Hınçak]girdi. 1903 yılında Rus Çarlığının Kafkasya Genel Valisi Golitsin'e karşı bir suikast örgütledi. 1905-06 yılları arasında Azeri-Ermeni kıyımları sırasında iki halkın bir arada yaşaması için çaba harcadı.

1908 Devriminden sonra, yeni doğmakta olan Türk Sosyalist hareketi gibi Hınçaklar da, Ermeni Devrimci Federasyonunun tersine, İttihat Terakki diktasına karşı tavır aldılar ve muhalefet ile ortak davrandılar.

1913 Babıali Baskını denen hükümet darbesinden sonra, Osmanlı muhalefeti İttihat Terakki Partisi diktatörlüğüne karşı direniş kararı aldı. Bu muhalefetin öncülerinden biri de Paris'e sürgüne giden Kürt Şerif Paşa idi. Ordu içinde de, Halaskar Zabitan grubu daha 1912'de verilen sözlerin tutulmaması üzerine parlak veren Arnavut isyanından sonra dağa çıkmıştı.

Liberal ve otonomcu muhalefetin öncüsü Prens Sebahattin de Paris'e sürgüne giderken, İttihatçı cunta, muhalif aydınlara yönelik bir tevkifat başlattı. Bunlar arasında daha sonra TKP'yi kuracak olan Mustafa Suphi de vardı. Mustafa Suphi Sinop Cezaevinden Rusya'ya kaçmayı başaracaktı. Diğer Osmanlı muhalefeti ile bağlantılı olan Hınçakların Romanya'da 1913 yılında toplanan Kongresinde, İttihat Terakki Cuntasına ve 1909 Adana kıyımı failerinin "cezalandırılması" doğrultusunda karar alındı.

Bir muhbir bu planı cuntaya duyurdu. Kürt Şerif Paşa'nın Paris'ten yaptığı açıklamalar da İTF yöneticilerini telaşa sevketti. Daha savaş patlamadan Paramaz ve arkadaşları gözaltına alındılar. İlk başta hiç kimse idam beklemiyordu. Çünkü eylem zaten önceden öğrenildiği için, tasarım evresinde kalmıştı.24 Nisan'da aydınlara yönelik toplu tutuklamadan bir süre sonra idama mahkum Paramaz ve arkadaşları hakkındaki hüküm 15 Haziran'da infaz edildi. Zaten soykırıma dönüşen zorunlu göç de o sıralarda başlatılmıştı. Eğer eylem başarılı olsaydı, belki de cunta Osmanlı devletini milyonlarca sivil ve askerin öldüğü 1. Dünya Savaşı macerasına sürüklemeye fırsat bulamayacaklardı.

İstanbul'un göbeğinde kurulan idam sehpaları, herkesi dehşete düşürdüğü gibi, uzun süre en küçük muhalefet potansiyeline olanak tanımadı.

İdam edilenler İstanbul surları dışında bir yere gömüldüler.

Bir anlatıya göre, daha sonra topluca gömüldükleri yerden alınıp, 1908 Devrim Şehitleri Anıtı'nın oraya sessiz ve gizlice defnedildiler.

İdam edilenlerin listesi şöyle:

» Paramaz (Matteos Sarkisyan)
» Dr. Benne (Bedros Torosyan, Harputlu)
» Aram Açıkbaşyan (Krikor Garabedyan, Arapkirli)
» Keğam Vanikyan (Vanlı), gençlik dergisi "Gaidz" in editörlerinden
» Murat Zakaryan, (Muşlu)
» Yervant Topuzyan
» Hagop Basmacıyan
» Smpat Kelekyan
» Rupen Garabedyan
» Armenag Hampartsumyan
» Abraham Muradyan
» Hrand Yegavyan
» Karnig Boyacıyan
» Hovhannes D. Ğazaryan
» Mgrdiç Yeretsyan
» Yeremya Manukyan
» Tovmas Tovmasyan
» Karekin Boğosyan
» Minas Keşişyan
» Boğos Boğosyan

İsimler yayıncı Teotig'in (Teotoros Lapçinciyan): Ermeni Din adamlarının Golgotha'sı adlı kitabından alınmıştır, H. Mateossian, İstanbul 1921. s.15.

Anıları önünde saygıyla eğiliyoruz...

Ragıp Zarakolu
(makale sesonline.net'ten alınmıştır)

GÖRÜŞ

Hüseyin Ergün, devlet ve piyasa

SHP genel başkanı seçilmesinin ardından, Hüseyin Ergün'ün *Taraf* gazetesinde Neşe Düzel'le yaptığı söyleşi (15 ve 16 Haziran) soldan tepki çekti.

En çok, Ergün'ün şu sözleri olumsuz karşılandı: "Türkiye solu genel olarak, 'bir punduna getirsek de şu askerlerle birlikte iktidara gelsek' düşüncesi içindedir. Türkiye'de sol daima askerlerle işbirliği yaparak iktidara gelmeyi düşünür. Çünkü halk oyuyla iktidara gelemeyeceğine inanır."

Dahası, Ergün dokunulmaza dokunması ve Mahir Çayan'dan da söz ederek, "Türkiye'de silahlı gençlik hareketini 1970 ve 1980 öncesinde askerler kullandılar. Askerler tarafından kullanıldıklarını gençlik hareketlerinde şef pozisyonunda olanlar kesinlikle biliyorlardı. Orduyla ittifakı, iktidara gelmenin bir yolu olarak görüyorlardı" dedi.

"Kahramanlarıma dokunamazsın" delikanlılığını bir kenara bırakırsak, Ergün'ün bu söylediklerinde bir sorun yok. Ana hatlarıyla haklı olduğu kuşkusuz.

Ama ya şu sözlerine ne demeli:

"... sol, iktisadın temel kuramlarını yok sayıyor. Yani piyasayı yok sayıyor. Piyasayı reddettiğiniz zaman, doğal ortamda işleyen bir mekanizmayı ortadan kaldırıp yerine her şeyin merkezden planlamayla yapıldığı, üretimde kalitenin ve çeşitliliğin hiç hesaba katılmadığı uydurma, yapıntı bir mekanizma koyuyorsunuz ki... Adına sosyalizm denilen bu sistem de sonunda dünyada iflas etti zaten."

Ergün'ün genel bakışı, en kısa ve kaba şekliyle söylersem, şöyle: Küreselleşme bütün dünyayı birleştiriyor, ulus-devleti ortadan kaldırıyor, Avrupa Birliği bunun en güzel örneği, bütün dünya liberal bir piyasa ekonomisinde gül gibi yaşamaya doğru adım adım gidiyor. Emperyalizm diye bir şey artık yok; iyi küreselleşen, iyi liberalleşen, iyi üretim ve ticaret yapan ülke kazanır, zengin olur.

Bunlar, Avrupa'da sosyal demokrasinin en sağ kanadının görüşleri. Nitekim, Ergün de "Avrupa solu içinde en erken İngiliz İşçi Partisi toparlandı ve küreselleşmeye en erken o cevap verdi" diyor, onaylayarak. Evet, Tony Blair'den söz ediyor olmalı!

Bu görüşlerin niye sorunlu olduğunu anlatmaya nereden başlamak gerektiğini kestirmek zor!

Dünya ekonomik krizin etkileriyle çalkalanıyor. Krizin başlıca nedeni, finans piyasalarının tümüyle liberalleştirilmiş ve her türlü denetimden özgür bırakılmış olması. Piyasa mekanizmasının krizi çözemeyeceği açık olduğu için, devletler şirketlere yüz milyarlarca dolar para aktardı, bir dizi bankayı ve şirketi de kamulaştırdı.

Hal böyleyken, piyasanın tek çözüm olduğu, merkezî devlet denetiminin kötü olduğu, ulus devletin artık yok olmaya yüz tuttuğu nasıl iddia edilebilir yahu?

Piyasaları dizginlemek, işsiz kalanlara yardım etmek, yüksek gelirlilerin vergilerini artırıp krizden etkilenenlere kaynak aktarmak için devlet müdahalesi gerektiği gün gibi aşikârken (ve bunu yapmayan hükümetler, başta İngiliz İşçi Partisi olmak üzere, tekrar seçilme şansını tümüyle kaybederken), bir sosyal demokrat nasıl hâlâ piyasayı savunabilir?

Amerika'nın (İngiliz İşçi Partisi'nin yardımıyla) önce Irak, sonra Afganistan, şimdi de Pakistan'da yaptıkları tabak gibi ortadayken, emperyalizm nasıl hafife alınabilir?

Ne önemi mi var bunların? Ufuk Uras ve Özgürlükçü Sol Hareket, bir dizi başka çevrenin yanı sıra Ergün ve SHP ile görüşüyor. Yeni ve kitlesel bir sol yaratmak amacıyla. Bu tartışmalara, DSİP olarak biz de dahiliz; bu işin gerekliliği hakkında en kararlı olanlar arasındayız.

Ama belli ki, daha çok yoğun, çok yoldaşça ama çok keskin tartışmalar yaşamamız gerek.

Roni Margulies

Kolluk kuvvetlerine göre kadın konuşkan ve hakaretçi

Açıköğretim Fakültesi Jandarma ve Polis Önlisans Meslek Eğitimi programında çıkan final soruları, kadınlara yönelik cinsiyetçi söylemlerin jandarma ve polis eğitimlerine girmiş olduğunu ortaya koydu. Sınavda öğrencilere "Aşağıdakilerden hangisi kadına özgü bir davranış olarak kabul edilir?" şeklinde bir soru yöneltildi. "Çokbilmişlik", "baskıcılık", "konuşkanlık", "mantıksal düşünme" ve "kendine güvenme" şıkları arasında doğru cevap olarak gösterilen şık "konuşkanlık"!

Aynı sınavın Ceza Hukuku bölümünde bulunan bir soru da şöyle: "Evli erkeğe boynuzlu denmesi durumunda eşine karşı ne tür bir suç işlenmiş olur?" Doğru gösterilen cevap "dolayısıyla hakaret" iken, diğer şıklar "gıyapta hakaret", "sövme", "huzurda hakaret" ve "geçitli hakaret" idi.

İlköğretim ve lise ders kitaplarında bu konuda çeşitli düzeltmeler yapılmış olsa da, kadına yönelik öfke, şiddet ve baskı üzerinden kolluk kuvvetlerine tersi bir eğitim veriliyor. Sokakta yaptıklarıysa hiç de şaşırtıcı değil.

CHP'nin ikiyüzlülüğü

Oy isterken iyiydi

CHP'li Kılıçdaroğlu Konya'nın Akşehir İlçesi'nde türban sorununu tartıştı. Türbanlı öğrenci Şeymanur Örs, "Burada üniversiteye, liselere ve fen lisesine giden arkadaşlarımız var. Acaba, CHP bizim başörtü sorunumuzla alakalı ne yapacak?" diye sordu. Kılıçdaroğlu da "Bizim iktidarımızda göreceksiniz ki böyle bir sorun kalmayacak. Biz inançların ve ırkların siyasete alet edilmesini istemiyoruz" yanıtını verdi.

Tekrar söz alan Örs "Yani iş konuşmaya gelince ne güzel konuşuluyor. Ama iş icraata gelince, nedense benim başörtüm bir çok şeye engel oluyor gibi davranılıyor. Bu da bana çok ilginç geliyor açıkcası. Benim Allah'la arama da ibadetime de kimse giremez. Ama oluyorlar, oluyorsunuz" diyerek seçimden önce türbana evet diyen, ama seçimden sonra hiçbir şey yapmayan CHP'yi eleştirdi.

Tıpta korkunç gerçeği anlattı

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin mezuniyet töreni, sağlıktaki korkunç gerçeğin dile getirilmesine sahne oldu. Fakülteden birincilikle mezun olan Dr. Tuğba Akın, Tıp öğrencileri arasında yapılan bir anketi anlattı

"Anket sorularından biri de şuydu: 'Kendi döneminizden bir hekim arkadaşınıza anne babanızı emanet eder misiniz?' Çıkan sonuç aslında çok vahim. Sadece yüzde birimiz ailemizi tam güvenerek, aynı dönemde mezun olduğumuz hekim arkadaşına emanet ediyor."

Bedava iş gücü

"Bu fakültenin öncelikli amacı hekim yetiştirmek değil midir? O zaman neden bazı polikliniklerde hiç hoca görmeden, sabahtan akşama kadar sadece asistan hekimlerle hasta bakıyoruz? Neden bazı bölümlerde öğrenci pratiklerini öğretim üyeleri yerine asistanlar yaptırıyor? Bizler burada hastanenin iş yükünü azaltmak için mi varız? Bedava iş gücü olarak mı görülüyoruz?

Yargıtay'a göre Uğur'u öldürenler suçsuz

Kızıltepe'de 12 yaşındaki Uğur Kaymaz ve babası evlerinin önünde infaz edilmişti. Uğur sırtından 9 kurşunla vurularak aramızdan alınmıştı. Polis 'aldığı bir ihbar üzerine PKK'li teröristleri yakalamak için' oraya geldiğini ve kendisine ateş açıldığını iddia etti. Mahkeme polisleri haklı buldu, onlar kendilerini savunmuştu, 12 yaşında bir çocuğa karşı!

Kaymaz ailesi polisleri beraat ettiren mahkeme kararını temyiz ettirdi. Dosya Yargıtay 1. Ceza Dairesi'ne geldi. Yargıtay bir skandala imza attı. Kararında, "'Sanık polis memurlarının eyleminin meşru müdafaa sınırları içinde kaldığı, delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığı, bu nedenle yerel mahkemenin verdiği beraat kararının yasaya uygun olduğu"nu belirtti. 12 yaşında bir çocuğu vurmak yasalara uygunmuş! Acılı Kaymaz ailesinin hakkını araması için iç hukuk yolları böylece tükendi. Davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşımak istiyorlar, bir parça adalet için. Uğur Kaymaz'ı ise kimse geri getirmez. Uğurların öldürülmemesi için barışı kazanmak zorundayız.

Eski JİTEM'cinin itirfları doğrultusunda mezarlar açılıyor

14 yıl sonra babalarının kemiklerini buldular

Eski JİTEM üyesi ve PKK itirafçısı Abdülkadir Aygan'ın itirafları sonucu kazılan topraktan 14 yıl once faili meçhul cinayete kurban gitmiş Hasan Ergül'ün kemikleri çıktı.

Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde oturan ve 1995 yılında çocuğu ile Cizre'den Silopi'ye dönerken kaçırılarak kendisinden bir daha haber alınamayan Hasan Ergül'ün ailesi yıllarca inatla hukuk mücadelesi verdi.

Çocukları babalarının hiç değilse kemiklerini bulabilmek için her yolu denedi.

Ergül ailesi Abdülkadir Aygan itiraflarına dayanarak Hasan Ergül'ün öldürülüp atıldığı Elazığ'daki Hazar Gölü çevresine gitti. Köylülerle konuştular. Tanıklar babalarının Kimsesizler Mezarlığı'na gömüldüğünü söyledi. Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuran aile, eski JİTEM'ci Aygan'ın tarif ettiği yerin kazılmasını sağladı. Aygan doğru söylemişti. Hasan Ergül'ün kemikleri burada bulundu.

Ergenekon soruşturmasının Fırat'ın Doğu'suna sıçraması 14 yıl sonra gerçeği getirdi. 17 binden fazla Kürdün Hasan Ergül gibi öldürüldüğü söyleniyor. Her birinin kemikleri bir yerde gömülü. Cinayetlerin çoğunu JİTEM işledi.

Mezarlar açılmalı. JİTEM bir bütün olarak soruşturulmalı ve mensupları yargılanmalı.

21 Haziran Darbeye Karşı Ses Çıkar yürüyüşünün 1 yıldönümünde

Darbe planları açığa çıktı, darbeciler yargılanacak

21 Haziran 2008'de İstanbul'da gerçekleşen 'Darbeye karşı ses çıkar' yürüyüşü tarihe bir ilk olarak geçti. On binden fazla darbe karşıtı ilk kez gerçekleşmekte olan bir darbeyi durdurmak için için sokağa çıkmıştı.

21 Haziran yürüyüşü, Türkiye'deki darbeler zincirinin kırılması, halkın geniş kesimlerinin demokrasiden yana olan isteklerinin açığa çıkması kadar askeri vesayet rejiminin aşağıdan sarsılmaya başlandığının da ilk işareti oldu.

O gün İstiklal Caddesi'ni dolduran, başı örtülü ve başı açık kadınlar, Kürtler, Ermeniler, eşcinseller, demokratlar, dindarlar, insan hakları savunucuları ve sosyalistler ağır çekim darbeye dur demişti.

27 Nisan 2007'de 'e-muhtıra' verilmişti. Dönemin Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın imzasıyla TSK sitesine gece 11.30'da asılan muhtıra açıkça bir darbe tehdidiydi. Türkiye'deki "laiklik karşıtı" uygulamalara ve "din bezirganlığı"na karşı TSK'nın, 12 Eylül anayasasının verdiği görevleri yerine getirmekten 'çekinmeyeceği'nin vurgulandığı muhtıra, *"Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün, 'Ne mutlu Türküm diyene!' anlayışına karşı çıkan herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin düşmanıdır ve öyle kalacaktır"* sözleriyle bitiyordu. "Laiklik karşıtı" uygulamadan kasıt seçimle işbaşına gelmiş ve meclis çoğunluğunu kazanmış olan AKP'nin cumhurbaşkanını belirlemesiydi. Tayyip Erdoğan sakıncalıydı, darbeciler onun cumhurbaşkanı olamayacağını, çünkü eşi Emine Erdoğan'ın başörtüsü taktığını ileri sürüyordu. E-muhtıra, 27 Nisan'da mecliste Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunun akşamında geldi.

Düğmeye çoktan basılmıştı. 14 Nisan'da Ankara'da şeriatla korkutularak harekete geçirilmiş binlerce insan, CHP ve MHP örgütleri ile sivil giyimli ordu mensuplarının katıldığı ilk Cumhuriyet Mitingi kürsüsünden Türkiye halkının çoğunluğu zaten düşman ilan edilmişti.

Tandoğan'daki mitingden sadece dört gün sonra Malatya'da **Zirve Yayınevi** basılmış, yayınevinin çalışanı 3 Hıristiyan vahşice katledilmişti. **"Tehlikenin farkında mısınız"** diyerek laik orta sınıflar, Aleviler kışkırtılıyor, darbeye bir toplumsal zemin yaratılmak isteniyordu.

Kürt halkının yasal temsilcisi DTP hakkında kapatılma davası açılmıştı. Bunu AKP'ye karşı açılan kapatma davası takip etti.

5 Haziran'da ise Anayasa Mahkemesi, hükümetin başörtüsü yasağına karşı sınırlı anayasal değişiklik girişimini iptal etti.

11 yargıçtan 9'u kendi iradelerini seçilmiş hükümetin ve meclisin iradesinin yerine koymaktan hiç çekinmemişti. Düşman ilan edilenler öfke doluydu.

DSİP bir an önce sokağa çıkmak ve darbecilere yanıt vermek gerektiğini düşünüyordu.

Foto: Emre Tüngü

70 Milyon Adım

Ağır çekim darbeye karşı eylem önerisi 7 Haziran 2008'de Irkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe Girişimi'nin düzenlediği **"301'e, e-mutıralara, y-muhtıralara hayır"** forumuna katılan 210 kişinin onayını aldı.

8 Haziran'da Ankara'da DSİP ve Genç Siviller'in ortaklaşa düzenlediği **'Demokratik Alanda Darbe Yasaktır'** toplantısında 230 katılımcı imza atarak eylemin ilk çağrıcıları oldu.

9 Haziran'da 100'den fazla muhalif kuruma yapılan çağrıyla gerçekleşen toplantıda **Darbeye Karşı 70 Milyon Adım Girişimi** kuruldu.

Küresel Eylem Grubu, Genç Siviller, Mazlum-Der, DTP, Irkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De, DSİP, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı, SDP, Sosyalist Parti Girişimi, EHP, Barış Meclisi Aktivistleri, Lambda İstanbul LGBTT Derneği, Siyasal Ufuk Hareketi, Amargi, Yüzleşme Derneği, Ayrımcılığa Karşı Kadın Derneği'nin imza attığı çağrıda şöyle deniyordu:

"21 Haziran 2008 Cumartesi Günü, yılın en uzun, en aydınlık en beyaz günü. İşte o gün 50 yıldır cesaret edemediğimiz, hep geç kaldığımız bir şeyi yapmak için toplanacağız. Demokrasiden, adaletten, özgürlükten yana ve darbeye karşı bir ses çıkartmak için."

O gün yürüyüşün başlayacağı **Tünel Meydanı**'na binlerce insan akın etti. Çoğu fakirdi, bazıları hayatlarında ilk kez Beyoğlu'na gelmişti. Darbe karşıtı on binlerin uğultusu **İstiklal Caddesi**'ni sardı.

Çok farklı yerlerden gelmelerine, farklı düşünmelerine rağmen insanlar tek bir vücut gibi davranıyordu.

Üç slogan atıldı: **Darbelere Dur De, Darbelere karşı omuz omuza ve öz-öz-özgürlük!**

Binaların camlarına çıkan yüzlerce insan alkışlarla eyleme destek verdi.

Öfkeli kalabalığın önü **Galatasaray Meydanı**'nda kesildi. Burada **Zeynep Tanbay** tarafından **70 Milyon Adım**'ın açıklaması okundu, bu uzun soluklu bir mücadele için çağrıydı:

"Aynı cümlelerle aşağılandık. Aynı kişiler tarafından küçümsendik. Aynı darbelerde hayatlarımızı, geleceğimizi kaybettik. Ve işte ilk kez darbelere karşı birleşebileceğimizi gösteriyoruz. 70 Milyon Adım'ın ilkini bugün atıyoruz."

O gün darbelere karşı yürüyenler yanındakini kardeşi olarak gördü. İnsanlar eylem bitmesine rağmen oradan uzun süre ayrılmak istemedi.

Yarılma

Ertesi gün *Hürriyet, Radikal, Ortadoğu* ve *Yeniçağ* dışındaki tüm gazeteler yürüyüşü manşetlerine taşıdı.

Bütün TV kanalları yürüyüşü gösterdi. Mesajımız doğru okunmuştu, darbecilerin işi hiç mi hiç kolay değildi.

Karşı saldırı hemen geldi.

Kendini Ergenekon'un avukatı ilan eden CHP lideri **Deniz Baykal** *"önce durup dururken darbe karşıtı gösteriler yaptılar, sonra Ergenekon operasyonu başladı"* diyordu meclis kürsüsünden.

Dönemin **TKP Genel Sekreteri Kemal Okuyan** yürüyüşten iki gün sonra yazdığı makalede *"Darbelere karşı değilim!"* diyerek 21 Haziran yürüyüşüne saldırıyordu.

Bugün ÖDP'ye hakim olan *Yeniden Devrim*'in yazarı **Oğuzhan Müftüoğlu**: *"Biri ahı gitmiş vahı kalmış eski rejimi korumaya çalışıyor, diğeri küresel sermayenin yeni düzenini hakim kılmaya. Kimse bu kavganın bir demokrasi kavgası olduğu yalanını bize yutturmaya kalkmasın. Bu bir filler çatışmasıdır"* tespitini yapıyordu.

Sosyalist Emek Hareketi adlı çevrenin lideri **Ertuğrul Kürkçü** ise *"Tüm bu olanlar emek alanının dışında gelişiyor ve basit tabirle Ayşe Teyze'nin bir kazancı yok. Biz yoksullukla mücadele için bir yoldayız ve bu gelişmeler o yoldan geçmiyor"* demişti.

Halkevleri'ninin yayın organı **sendika.org** ise 21 Haziran yürüyüşünü karalamak için, yürüyüşe katılan Abdurrahman Dilipak ve Nazlı Ilıcak'ı öne çıkararak alay etmeyi tercih etmişti.

Darbelere ilk başta karşı çıkması ve en önde yürümesi beklenenler, darbeyi durdurmak için sokağa çıkanlara karşı düşmanca tutum aldı.

21 Haziran yürüyüşü solda ve toplumda büyük bir yarılmayı başlattı.

Hangi taraftasın?

Demokrasi ve halktan yana mı yoksa darbecilerden yana mı?

Kimileri üçüncü bir yol olduğunu iddia etse de sadece iki yol vardı. Ortada durmak isteyenler zalimlerin tarafına kolayca yuvarlandı.

Bu yarılmayı DSİP başlattı. Bizler kemalizm ve sosyalizmin birbirine düşman olduğunu biliyorduk. Bu yüzden 28 Şubat darbesine karşı çıkan tek sosyalist örgüt DSİP'ti.

O gün 28 Şubat darbesine karşı çıktığımız, bütün darbelere ve darbe girişimlerine 'ama'sız karşı olduğumuz, marksist geleneğin bir devamcısı olarak darbelere karşı seçilmiş hükümetleri savunduğumuz için net tutum aldık. Darbelere karşı omuza omuza mücadele ettiğimiz dostlarımızla birlikte katillerin karşısına çıktık.

Bir yıl sonra 21 Haziran yürüyüşünün neleri değiştirdiği artık belirgin.

O gün Beyoğlu'nu kaplayan büyük uğultu şehrin ve ülkenin bütün sokaklarında yankılandı. Yüz binler bu sesi duydu ve ses verdi. Darbeciler köşeye sıkıştı ve kapatılmak istenen Ergenekon soruşturması ilerledi. Generaller ilk kez tutuklandı .

21 Haziran'da en çok Hrant için bağırmıştık. Hrant Dink haklı çıkmıştı. Su çatlağını buldu.

Volkan Akyıldırım

İRAN: Halk ayaklandı

Seçim sonuçlarının çok kısa zamanda açıklaması ve Ahmedinejad'ın yüzde 63 oyla kazandığının ilan edilmesi ile birlikte İran'da toplumsal muhalefet patladı.

Gösteriler bir hafta boyunca sürdü. Arada bir kere de Ahmedinejad taraftarları gösteri yaptı.

Göstericilere Basij denen doğrudan Hamaney'e bağlı sivil kıyafetli milisler tarafından ateş açıldı. 8 kişi öldü.

Sonra, Cuma günü, İran'ın en büyük yöneticisi Ayetullah Hamaney "gösteriler bitsin" dedi ve ekledi "aksi takdirde sonuçlarını omuzlarsınız."

Hamaney aslında göstericileri değil muhalefeti, Musavi ve Karabi'yi tehdit ediyordu.

Hamaney'in tehdidine rağmen gösteri oldu. Yabancı basının üzerine sansür konduğu için tam haber alınamıyor, ama Cumartesi günü gerçekleşen gösteri çok büyüktü.

Polis saldırdı. Basij saldırdı. Çok sayıda ölü ve yaralı var. Tam sayı bilinemiyor.

Bir haftadır süren gösteriler ve seçim kampanyasının gösterileri 1979 Devrimi'nden bu yana yaşanan en büyük gösteriler.

Hem çok kalabalık, hem çok coşkulu, hem de talepleri beklenmedik ölçüde sert.

Göstericiler öncelikle seçimin yenilenmesini istiyor. Seçime hile karıştığını iddia ediyorlar.

Sonra 'diktatörlüğe ölüm' diye bağırıyorlar.

Son gösteride ise "Basij, kardeşlerine öldürme" diye bağırılıyordu.

İran'daki bu politik patlama birçokları için biraz şaşırtıcı oldu. Halkın bu denli kararlı bir biçimde ve bu denli kitlesel gösteriler yapması beklenmiyordu.

Açık ki Ahmedinejad ve Hamaney de bu denli etkin gösteriler beklemiyordu.

İlk tepki 'yaptırmayız' oldu, ama göstericiler o kadar çoktu ki müdahale edilemedi. Sonraki günlerde istim almak için gösterilere izin verildi ama sonunda Hamaney tehdit etmek zorunda kaldı.

Cumartesi günü yine çok büyük bir gösterinin gerçekleşmesi halk hareketinin devam edeceğinin bir göstergesi olabilir.

Hangi güçler karşı karşıya

Bir önceki seçimlerde Ahmedinejad, Rafsancani'ye karşı seçime girmişti ve ikinci turda kazandı.

Ahmedinejad, dini elitin dışından bir aday, ama katı bir muhafazakar.

Bunun anlamı bir yandan esas olarak şeriat yasalarının en sert biçimde uygulanması diğer yandan da İran'ın ABD ile ilişkilerinde sert bir tutuma sahip olmak.

Ahmedinejad'ın önceki seçimlerdeki rakibi Rafsancani'de muhafazakar. O da ABD ile ilişkilerde sertlikten yana ve İslam devletini koruyor. Yani şeriatçı.

Şimdiki reformist aday Musavi'de bu konularda Ahmedinejad ve Rafsancani ile anlaşıyor.

Aradaki fark ne?

Ahmedinejad popülist. Rafsancani ve önceki reformist cumhurbaşkanı Hatemi'nin özelleştirmelerden yana politikalarına karşı.

Hem önceki seçimlerde hem de bu seçimlerde devletçi politikalar savundu.

Dış politikada ki sertlik yanlısı tutumu öne sürdü.

Ne var ki Ahmedinejad biri açık, biri gizli iki soruna sahip.

Popülist politikaları pek bir işe yaramıyor. Petrol fiyatlarının geçtiğimiz dönemdeki aşırı yüksekliğinden elde edilen geliri (600 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor) bir ölçüde kamu sektöründe çalışanlara ve yoksullara dağıttı, ancak enflasyon onun döneminde artmaya devam etti. Ahmedinejad enflasyonun yüzde 14 olduğunu savunuyor, oysa Karrubi enflasyonun yüzde 23 olduğunu iddia ediyor. İşsizlik ise çok hızla artıyor.

İşçiler petrol gelirleri sayesinde ücret artışı alıyor, ama enflasyon aldıkları zamları yiyip bitiriyor.

2005 seçimlerinde Ahmedinejad'ın ekonomi üzerine programı kazanmasını sağlamıştı. Ama sosyal politikaları, özellikle kadınlar üzerindeki baskıcı tutumu, toplumsal bir muhalefetin oluşmasına neden oldu.

Ahmedinejad ve onunla birlikte olan İran egemen sınıfının diğer sorunu ise emperyalist merkez ile ilişkiler.

2009 yılının ilk aylarında ABD ile ticaret, bir önceki yıla göre 51 milyon dolardan 96 milyon dolara çıkarak 2 katı artmış durumda.

Aslında Ahmedinejad bütün sertlik yanlısı söylemine rağmen ABD ve diğer Batılı güçlerle işbirliğine açık.

Rafsancani ise yeni-liberal bir muhafazakar. Özelleştirmelerden yana.

Onun muhafazakarlığı İslam Cumhuriyeti'nin tüm mekanizmaları ile korunması. Ama ekonomide liberalleşmeden yana.

Musavi'de aslında Rafsancani'ye benzer bir tutuma sahip. Muhafazakar. 1979'da Humeyni'nin başbakanı. Irak savaşı günlerinde ülkeyi ekonomik olarak ayakta tutarken diğer yandan da en muhafazakar politikaları uyguluyordu.

Musavi, Başbakanlık yıllarında devletçiydi. Bu nedenle yeni liberal Rafsancani cumhurbaşkanı seçilince işini kaybetti. Uzun süre politikanın dışında kaldı.

Seçimler öncesi Muhammed Hatemi, Ahmedinejad'dan önceki reformist cumhurbaşkanı, son anda aday olmaktan vazgeçti ve Musavi'yi aday olmaya ikna etti.

Aday olmasıyla birlikte Musavi adım adım reformist politikalara yaklaştı. Bu arada eski devletçi politikalarını bırakıp özelleştirmeleri savunmaya başladı.

Devletçilikten liberalizme kaydı. Ancak 2005 seçimlerinden çıkardığı derslerle bir yandan da popülist bir söylem tutturmaya çalıştı.

Bu seçimlerin gerçek reformist adayı ise Karrubi.

2005 seçimlerinde oyların yüzde 17'sini alan Karrubi hem İran nüfusunun yüzde 49'unu oluşturan Azeri, Belluci, Lur, Kürt, Türkmen azınlıklara özgürlük vaad ediyor, hem de kadınlara çok radikal vaadlere sahip.

Karrubi egemen sınıfın Ahmedinejad'ı destekleyen kesiminin de yolsuzluklara battığını ve devletin zenginliğini talan ettiğini iddia ediyor.

Ne var ki Karrubi'nin sadece yüzde 1 oy aldığı iddia edildi.

Musavi'nin desteği

Orta sınıflar Musavi'yi destekliyor. Tahran'ın kuzeyinde orta sınıflar yaşar. Daha zengindir. Musavi burada güçlü.

Güney'de ise yoksullar, emekçiler yaşar. Bu Şah döneminde de böyleydi, bugünde.

Güney Tahran Ahmedinejad'ı destekliyor. Emekçiler ve yoksullar Ahmedinejad'ın milliyetçiliğinin arkasında duruyor. Popülist politikalarına destek veriyor ve popülist politikaların daha fazla işlerine yaramamasının nedenini Amerika olarak görüyor ki tamamen yanlış değil.

Musavi ise orta sınıfların desteğine sahip. Ahmedinejad'ın tutucu ve baskıcı yönetimi orta sınıfları bunaltmış durumda. Daha fazla özgürlük istiyorlar, özellikle kadınlar. Bu nedenle Musavi taraftarları arasında çok sayıda kadın var. Gösterilere katılıyorlar, slogan atıyorlar, sokaklarda dans ediyorlar.

Seçim kamanyasında, özellikle Tahran ve diğer büyük kentlerde

Ayetullah Hamaney

İran'daki İslami rejimin en üst düzey yetkilisi. Yetkileri tartışılmaz. Hemen her konuda son söz onundur.

Hamaney İran egemen sınıfının muhafazakar denen kanadından.

En önemli rakibi Rafsancani.

Ayetullah Hamaney, geçen Cuma günü yaptığı konuşmada son sözlerini söyledi ve muhalefetin gösterileri bitirmesini aksi takdirde sonuçları kabul etmesi gerektiğini söyledi.

Ahmedinejad

Cumhurbaşkanı. Geçen seçimlerde Rafsancani'yi ikinci turda yendi. Yolsuzlukları hedef aldı.

Petrol gelirlerinden yoksullara pay verdi, ama enflasyonu ve işsizliği engelleyemedi.

İran egemen sınıfının en muhafazakar kanadının temsilcisi. Dini elitin bir parçası değil.

1979 yılında ABD konsolosluğunun öğrenciler tarafından işgal edilmesi eylemine katıldı.

Rafsancani

İki kere Cumhurbaşkanlığı yapan Rafsancani egemen sınıfın muhafazakar kanadından.

İran'ın en zengin adamı olarak biliniyor. Ailesi İran'ın en büyük ihracatcısı.

Geçen seçimlerde Ahmedinejad'a karşı kaybetti, bu sefer Mir Hüseyin Musavi'yi destekliyor.

Entrikacı. Musavi'nin yanı sıra seçimlerden çekilen ikinci muhafazakar adayı da gizlice destekledi.

Muhammed Hatemi

Ahmedinejad'dan önceki Cumhurbaşkanı. 2 defa üst üste seçildi. O da dini elitten.

Hatemi İran egemen sınıfının reformist kanadından. Özelleştirmeleri savunuyor.

Ne var ki Cumhurbaşkanlığı sırasında muhafazakar kanadın baskıları karşısında sessiz kaldı.

Musavi'yi destekliyor. Humeyni'nin damadı olan kardeşi gözaltında.

kadınlar sokağa çıkınca bu durum muhafazakarları ürküttü.

Musavi'nin seçim kampanyası çok canlı ve güçlüydü. Seçimlerin ikinci tura kalması halinde hareketin daha da büyümesi ve kartopu gibi büyüyerek kazanması olasılığı çoktu.

Eğer Musavi kazanırsa sadece muhafazakarlıkla reformizm arasında gidip gelen bir aday kazanmayacaktı. Sokaktaki hareket kazanacaktı ve korkutucu olan buydu.

Bu nedenle alelacele Ahmedinejad'ın kazandığı ilan edildi, Muhafızlar Konseyi hemen bunu onayladı ve sonunda Hamaney 'Allahın takdiridir' diyerek sonuçları ilan etti.

Muhafazakarlar paniklemişti.

Ne var ki korkunun ecele faydası yok. Korku ile atılan adım karşı tarafın daha da ileri bir adım atmasına neden oldu.

Gösteriler başladı. Tehditlere, polis baskısına rağmen halk sokaklara çıktı.

Ahmedinejad karşı gösteri yaptı, ama sonra fark etti ki sokaktaki hareket kendi taraftarlarını da sokağa çıktıkları takdirde etkileyebilirdi.

Halk bir kere sokağa çıkınca, gücünü bir kere görünce kolay kolay geri itilemiyor. İşte, şimdi durum tastamam bu.

Musavi taraftarları sokağa çıktı. Yeni seçim istiyor ve evlerine dönmüyorlar.

Bundan sonra ne olabilir?

Bu sorunun kolay bir yanıtı elbette yok.

Öyle görünüyor ki artık sokaktaki hareket bütünüyle Musavi ve partisinin kontrolünde değil. Sokakta artık çok daha militan ve giderek talepleri değişen bir hareket var.

Önce seçimin yenilenmesi istenirken, şimdi tüm rejime karşı bir hava var ve bu nedenle İran'da bir ayaklanma başladı diyebiliyoruz.

Öğrenciler bu hareket içinde çok önemli bir yere sahip.

Göstericiler arasında çoğunlukta olmasalar da solcu öğrencilerin olduğu açık. Bunlar giderek zeminlerini genişletecekler.

İran'da bugün en önemli, eksiklik işçi hareketinin olmaması.

Başta otobüs işçileri olmak üzere kısmi işçi mücadeleleri var, ancak bunların henüz rejimi sarsacak bir düzeye ulaşmaktan çok uzak oldukları da açık.

Önümüzdeki günler çok önemli. Göstericiler geri çekilirse bir süre için her şey yeniden Ahmedinejad/Hamaney'in eline geçer, ama bunun çok uzun sürmeyeceği belli.

İran'da bir hareket başladı ve mutlaka ileri ki günlerde daha da ilerleyecektir.

Kadife devrim!

İran egemen sınıfının muhafazakar kanadı bir "kadife devrim"den korktuğunu açık açık ilan etti. M usavi taraftarlarının yeşil rengi kullanmaları karşısında İran Devrim Muhafızları adlı silahlı örgüt
"renkli bir devrime izin vermeyiz" dedi.

"Kadife devrim", "renkli devrim" gibi kavramlar son zamanlarda gerçekleşen bir dizi devrim için kullanılmakta. Daha küçümsemek için. Bir de bu devrimlerin arkasında emperyalist güçlerin ve milyoner Soros'un olduğu iddia edilmekte.

Türkiye'de ve dünyada bir çok "solcu" Doğu Avrupa devrimlerinin arkasında da Soros'u, ABD'yi gösteriyor.

Eğer ABD emperyalizmi milyonlarca emekçiyi harekete geçirecek kadar güçlüyse, bir dizi ülkede ard arda rejimlerin yıkılmasını sağlayacak çok büyük kitle hareketleri örgütleyebiliyorsa, doğrusu sosyalistlerin işi emperyalizm karşısında çok zor.

Oysa emperyalizmin böyle bir gücü yok. Herhangi bir milyoner Amerikalı'nın ise hiç bir gücü yok. Toplantılar, konferanslar, 3-5 kişiyi etkilemek mümkün ama devrim! Bunu iddia etmek biraz komik.

Nasıl ki Polonya'da milyonlarca emekçi rejime duydukları öfkenin sonucu bütün baskılara rağmen Dayanışma Sendikası'nda örgütlendiler ve sonunda rejimi devirdiler, İran'da da başka bir düzeyde aynı şey yaşanıyor.

İran'da da Hamaney, Ahmedinejad, Pastaran, Basij halkın hareketinin arkasında yabancı parmağı arıyor. Ne ilginç. Gericiler, sol ya da İslamcı maskeli olsun hep aynı...

1905-2009

Devrimler ülkesi

Geçtiğimiz günlerde bir kere daha devrimci bir patlama yaşayan İran'ın 100 yılı aşkın bir devrim mücadeleleri tarihi var.

İlk devrimci sıçrama 1905'de yaşandı. Ardından 1923'de İran'ı 140 yıldır yönetmekte olan Kaçar hanedanı devrildi. Cumhuriyet kurulması tartışılırken, darbenin lideri Rıza Han 1925'de kendisini Şah ilan etti.

Rıza Han'ın Şahlığı'na daha ilk günden itibaren karşı çıkılmaya başlandı.

1951'de İran Başbakanı Muhammed Mussadık, petrolün kamulaştırılmasını savunmaya başladı ve ardından da kamulaştırmaya girişti. Dünyanın ikinci büyük petrol rezervlerine sahip olan İran emperyalist güçler için çok önemliydi.

Mussadık'ı başta işçiler olmak üzere büyük halk yığınları destekledi. Ancak 1953'de CIA tarafından gerçekleştirilen bir askeri darbe ile devrildi.

Pehlevi ailesi durumu bir kere daha kontrol etmeye başladı.

Ancak, İran halkı kendi oylarıyla işbaşına getirdiği Mussadık'ın ABD tarafından darbe ile devrilmesini unutmadı.

1976'da İran da muhalefet yükselmeye başladı.

Şah'ın ağır baskılarına karşı toplumun her kesiminden sesler yükseldi. Şah baskıyı artırdı.

1976-1979 arasında İran'da büyük bir işçi hareketi de vardı.

Bugün İran üzerine sağdan ve soldan konuşanlar bu işçi hareketini daima atlarlar.

İlk büyük hareket, 1976'da yoksulların yaşadığı Güney Tahran'da gecekondu yıkıma karşı direnişti. Gecekondularda yaşayan binlerce insan direndi ve sonunda 50 bin kişilik bir gösteri gerçekleşti. Gecekondu yıkımı durduruldu.

Ardından grevler başladı. İran 3 yıl boyunca yüzlerce grev ve fabrika işgali ile karşılaştı.

1978 yılında Haziran ayındaki işçi mücadelelerinin ardından bağımsız işçi örgütleri yeniden gündeme geldi.

Ağustos'ta işçi hareketi Şah rejimini olduğu kadar ABD'yi de telaşlandırmaya başladı. 8 Eylül'de sıkıyönetim ilan edildi. 9 Eylül'de petrol işçileri greve başladı. Ardından basın grevi geldi. 10 binden fazla petrol işçisi ve 4 bin basın işçisi grevdeydi.

1979'da Humeyni İran'a geldiğinde işyerlerinde Şuralar (işçi konseyleri) kurulmuştu ve Şuralar giderek erki ellerinde toplamaktaydı. Humeyni Şuralar'dan kurtulmak istiyordu.

O dönemde İran'da 3 önemli sol örgüt vardı, TUDEH (Komünist Partisi), Halkın Fedayileri ve Halkın Mücahitleri. Bu örgütlerin üçü de işçi sınıfından ve Şuralar'dan uzak durdu. Üçü de 'önce demokratik devrimin gerçekleşmesi gerekir' diyordu.

Humeyni bütün ipleri ele geçirmek için Şuralar'ın yetkilerini kısıtlamaya kalkıştığında 3 sol örgüt bu konuda sessiz kaldı ve böylece İran Devrimi boğulmuş oldu. Humeyni ve Mollalar iktidarı bütünüyle ele geçirdi.

Daha sonra Irak-İran savaşı başladığında Humeyni eşsiz fırsat yakaladı. Milliyetçilik kartını çıkardı ve ulusu birleştirmek sloganı etrafında tüm sol muhalefeti ağır bir biçimde ezdi.

Bugün göstericilere saldıran Basij örgütlenmesi o günlerde kuruldu ve rejimin eli, kulağı ve dili oldu.

O günlerde rejimin başbakanı bugünkü reformist aday Mir Hüseyin Musavi'ydi.

Mir Hüseyin Musavi

Devrimden sonra Başbakan olan Musavi'nin bu görevi Rafsancani tarafından sona erdirildi.

Uzun süre politikadan uzak kalan Mir Hüseyin Musavi aslında bir muhafazakar, fakat reformist taleplerle seçime katıldı ve kampanya boyunca daha fazla reformist talebe sahip çıktı.

Amerikaya karşı, nükleer silahlardan yana.

Mehdi Karrubi

İran dini elitinin bir parçası olan Karrubi seçimlerin en radikal reformist adayı.

İran nüfusunun yüzde 49'unu oluşturan azınlıklara özgürlük vaad ediyor.

Ayrıca kadınlara kıyafet özgürlüğünün yanı sıra eşitlik vaad ediyor.

Yüzde 1 oy aldığı iddia ediliyor oysa geçen seçimlerde yüzde 17 oranında oy almıştı. Şimdi Musavi'nin yanında yer alıyor.

İran'da devrim ve karşı devrim

Phill Marshall

İran Devrimi'ni işçi sınıfının perspektifinden anlatan bu kitap bugün mutlaka okunması gereken bir eser.

sosyalist işçi satıcılarından isteyebilirsiniz

sosyalist işçi

Yeni bir dönem için...

İşçi hareketi küçük de olsa bir kıpırdanma içinde. Belediyelerden küçük işyerlerine, toplu sözleşme için harekete geçen konfederasyonlardan sendikalar üzerindeki baskılara gösterilen tepkilere kadar irili ufaklı eylemler devam ediyor.

Krizin etkilerine karşı işçi sınıfının genel ruh halini yansıtıyor. Bu kızgınlık daha yığınsal, daha kapsamlı ve kazanana kadar sürecek birleşik bir işçi hareketine dönüşebilir. Tersine, eylemler kendi yalnızlığında, tek bir işyeri direnişi halinde devam edebilir ve en son İzmir'deki belediye işçilerinin direnişinde olduğu gibi, polis baskısına boyun eğebilir.

Tüm dünya krizle birlikte yeni bir durum içinde ve bu yeni duruma hazırlanmak gerekiyor.

Üstelik sadece krize ve işçi sınıfının mücadele potansiyelleri açısından yeni bir durum yaşanmıyor. Cumhurbaşkanı Gül, Kürt sorununun Türkiye'deki en önemli sorun olduğunu açıklamasıyla birlikte, kirli savaşın sona ermesi ve barış sürecinin gelişmesi yönünde umutlar yeşerdi. Savaşan taraflar barış süreciyle ilgili görüşlerini alttan alta ya da açıkça dile getirmeye başlamışken, sosyalistlerin, eski ezberlerle barış sürecine müdahil olması ve hem Kürt halkının hem de emekçilerin bu dönemden en büyük kazanımla çıkması için mücadele etmesi gerekiyor. Barış sürecine karşı olan güçler, savaştan çıkarı, ekonomik ve politik çıkarı olan güçler henüz geri çekilmesi ve kısa sürede geri çekilmeye de niyetleri yok. Irkçılığa, milliyetçiliğe karşı, ezilen halkın yanında olmak, bugün her zamankinden daha önemli. Tabular tartışılmaya ve çökmeye başlamışken, Kürt sorununda yeni bir dönemin kapısının aralanması yeni mücadele taktiklerine ihtiyacımız olduğunu gösteriyor.

Bütün özgürlükler alanını gasp etmek isteyen Ergenekon çetesi ise, 20 Temmuz'da ikinci iddianameyle daha da köşeye sıkışacak ve Türkiye'de ilk kez darbe girişimi planlayan askerler yargılanmaya başlayacak. Toplumun büyük çoğunluğu, darbe ve çetelere karşı. Darbecilerin ve çetelerin yargılanmasını, dağıtılmasını istiyor.

Ama soldan ve sağdan, darbe sürecini sulandırmaya ve darbecileri aklamaya yönelik tartışmalar, zihinleri bulandırıyor. Darbeye ve "derin" örgütlenmelere karşı mücadele, tüm özgürlükleri sahiplenen taleplerle, yığınsal bir hale ulaşabilir. Son andıç, darbecilerin uyumadığını ve önümüzdeki dönemde ya siyasal demokrasinin genişlemesini isteyenlerin ya da ulusalcı ve darbeci güçlerin kazanacağı bir dönem olacak.

Bu döneme hazırlanmak zorundayız.

Bu dönem, kitlesel ve yeni bir solun, ne kadar önemli bir ihtiyaç olduğunu da defalarca gösterdi, göstermeye de devam edecek.

Her işçi eylemi, her direnişin birliğe, mücadelenin birleşik bir form kazanmasına ihtiyacı var.

Ergenekon davasının, aşağıdan bir mücadeleyle desteklenmesine, davanın sonuna kadar gidilmesi için, ulusalcıların koparttığı yaygaraya yanıt verilmesi gerekiyor. Bu yanıtın kitlesel sokak gücüyle verilmesi gerekiyor.

Kürt halkının, barış sözünün sık sık edildiği bu dönemde, kitlesel bir biçimde desteklenmesi gerekiyor. Barış sürecinin başlatılmasını, devletin barış yönünde adım atmasını zorlayacak ve aşağıdan, işyerlerinde, okullarda ve her alanda milliyetçiliğe karşı ses çıkartacak yaygın kampanyaların örgütlenmesi gerekiyor.

Bu yüzden bir kitlesel ve yeni bir sola ihtiyacımız var. Somut taleplerimizi kazanmak için, özgürlükler için yığınsal kampanyalar yapmayı başarmak için, aşağıdan örgütlenen, kampanyalar halinde örgütlenen, gençleri, kadınları kazanan, çeşitliliğe sahip olan ama masa başında değil demokratik alanın sonuna kadar açılmasıyla örgütlenen ve hareketin aktivistlerinin bir örgütü gibi örgütlenen yeni bir sola ihtiyacımız var.

Devrimci Sosyalist İşçi Partisi, 27-28 haziranda yapacağı konferansta, yeni mücadele döneminin ihtiyaçlarını daha kapsamlı tarif etmek ve yeni döneme uygun politik ve örgütsel adımları atmak tartışacak.

Gelin birlikte tartışalım, yeni döneme birlikte hazırlanalım.

Barış için asıl tehlike siyonist İsrail

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu bir Filistin devletinin varlığının kabul edilebileceğini, ancak bunun Filistin'in silahsızlandırılması ön koşulu ile olabileceğini açıkladı. Açıklama barış yolunda bir adım olarak değerlendirilmekten çok uzakta.

Yıllardır devam eden "barış süreci"nde İsrail yeni koşullar öne sürerken, Filistin'den sürekli tavizler vererek masaya oturması bekleniliyor. İsrail işgalci olarak yer aldığı Filistin topraklarında, Filistin'i devlet olarak kabul etmek için koşul koymaya çalışıyor. Filistinlileri yok edip, Filistinlilerin yaşadığı toprakları sahipleniyor. İsrail'in herhangi bir meşruiyetinin olmaması bir yana, Filistin'den silahsızlanmasını istemek "barış süreci"ni çıkmaz sokağa sokmak demek.

Filistinlileri açık hava hapishanesinde işsiz, aşsız yaşamaya mahkum eden, on binlercesini kaçmaya zorlayan, on yıllardır çocuklar da dahil olmak üzere sivilleri katleden, Sabra ve Şatila katliamlarını yapan, İsrail'in başbakanı aynı zamanda "biz ne kadar barışa yaklaştıysak onlar uzaklaştı, Filistin barış isteğini kanıtlayamadı" masalına alıcı bulacağını sanıyor.

Yüzlerce çocuğun ölümüne neden olan İsrail'in misket bombaları

Açıklamadaki ikiyüzlülüğü iki tarafın askeri gücüne bakarak anlamak mümkün. 15 bin kişilik Hamas'a "silahsızlanın" diyen İsrail'in toplam asker sayısı 621 bin 500. Hamas'ın sıfır tankına karşılık İsrail 3 bin 400 tankı ve 454 kiloluk füzeleriyle Filistinli sivilleri katletmeye devam ediyor. Her yıl ABD'den milyarlarca dolarlık yardım alan İsrail ordusunun beyaz fosforlu silah kullandığı çoktan resmi makamlarca doğrulandı.

İsrail, askeri gücünü geri çekip, işgali sona erdirene kadar barış için bir adım atmış olmayacak. Direnişin asla durmayacağını bilen İsrail "silahsız Filistin" diyerek barışa yaklaşmıyor, çözüm istemediğini, daha fazla savaş istediğini açıklıyor.

Meltem Oral

Konya: Afgan halkının mezarlığı mı olacak?

ABD yaklaşık dokuz yıldır Afganistan'da savaşıyor. On binlerce Afgan bu savaşta öldürdü. ABD'nin Afganistan savaşı, aynı zamanda NATO'nun da savaşı. NATO üyesi ülkeler, çeşitli sayılarda askeri Afganistan'a ABD'ye destek olmak için, ABD işgalinin parçası olmak üzere yolladı.

Türkiye de bu ülkeler arasında. 1400 asker, NATO kapsamında Afgan işgalinde rol oynuyor.

Şimdi ABD ve NATO'nun Türkiye'den yeni istekleri var.

ABD Başkanı Obama Mısır'da yaptığı konuşmada bir yandan barıştan, Müslüman dünyayla Batı uygarlığının bir arada yaşamasının öneminden söz ederken, bir yandan da Afganistan ve Pakistan'da kanlı bir savaş sürdürüyor. Afganistan'da bizzat savaşıyor, Pakistan'ı ise arada sırada bombalıyor ve Pakistan ordusuna şiddetli bir destek veriyor.

Türkiye ise bu savaş alanlarında ABD ile tam uyum içinde. Genelkurmay'dan hükümete kadar tüm devlet mekanizması savaş politikalarında ABD'yi destekliyor.

1000'den fazla Türk askeri NATO komutasında Afganistan'da işgalci bir güç olarak bulunuyor.

Savaş karşıtları Afganistan'da NATO gücü olarak yer alan Türk askerlerinin geri çekilmesini savunurken, bu talep görmezden gelindi ve Konya da Afganistan savaşının parçası haline getirildi.

İncirlik Üssü'nün ABD'nin Irak işgalinin en önemli merkez üslerinden olması gibi, Konya'da bulunan hava üssü de NATO'ya açılıyor. NATO'nun talebi, havadan erken uyarı ve kontrol sistemi uçaklarının (AWACS) ana üssünün Konya olması yönündeydi. Türkiye, NATO Savunma Bakanları toplantısında NATO'nun bu talebine olumlu karşılık verdi.

Bu, Türkiye'nin ABD ve NATO güçleriyle birlikte Afganistan işgalinde daha kanlı bir rol oynaması anlamına geliyor.

Bu, Konya'nın Afgan halkının direnişi bastıran üs olması anlamına geliyor.

Bu, Afgan halkının, işgal karşısında Türkiye'nin desteğiyle daha da yalnızlaştırılması anlamına geliyor.

Konya'yı işgalin üssü haline getirmeyin!

Türkiye askerlerini Afganistan'dan derhal geri çeksin!

Şenol Karakaş

■ Darbeye, Ergenekon çetesine karşıysan,
■ Kürt sorununda demokratik bir çözüm istiyorsan,
■ Cinsiyetçiliğe ve homofobiye karşıysan
■ Küresel krize karşı mücadele etmek istiyorsan
■ Küresel ısınmaya, nükleer santrallara karşıysan

DSiP'e üye ol!
devrimci sosyalistlere güç ver
www.dsip.org.tr

Kitle Grevi ve Sendikalar
Rosa Lüksemburg
Sosyalist İşçi satıcılarından isteyebilirsiniz

Kapitalizmin krizi ve sağ politikalar

Avrupa Parlamentosu, seçimlerinden en kârlı çıkan sağ partiler oldu. Ancak Chris Bambery'e göre ekonomik krizle siyasi kutuplaşma arasında karmaşık bir ilişki var.

Avrupa'da ırkçılık güçlenirken, işçi hareketi de grevlerle ağırlığını koymaya başlayabilir.

Medya Avrupa seçimlerinden sağın galip çıkmasını biraz şaşkınlık biraz da sevinçle duyurdu. Fransa'da Nicolas Sarkozy, Almanya'da Angela Merkel, İtalya'da Silvio Berlusconi ve İngiltere'de David Cameron oyların önemli bir kısmını toplayan sağ partilerin liderlerinden.

Büyüyen işsizliğin ve ekonomik sıkıntıların insanları otomatik olarak sola çekeceğine inananlar bu duruma bir anlam veremediler. Hatta bazıları sağın başarısının nedenini radikal solun bölünmüşlüğünde aradı.

Ancak bu durumun basit bir açıklaması var: Avrupa'da işçi sınıfı Britanya İşçi Partisi gibi, hevesle yeni-liberal politikaları hayata geçiren merkez-sol partileri terk etti.

Gerçekte büyük ekonomik ve sosyal krizler insanların tek yöne kaymalarına değil, kutuplaşmaya neden olurlar. Sağ da sol da aynı anda büyüyebilir. Kolektif direniş veya sola kayış otomatik olarak gerçekleşmez. Eğer işçilerin özgüvenleri düşükse, mücadele etmiyorlarsa krize karşı verecekleri ilk tepki bireysel çözümler bulmaya çalışmak olabilir.

1930'lardaki depresyonun ilk kazananı sağ olmuştu. Bu özellikle krizin başladığı dönemde sosyal demokrat partilerin iktidarda olduğu Almanya ve Britanya gibi ülkeler için geçerliydi. Almanya'da daha önce liberal veya muhafazakar partilere oy veren orta sınıfla işsiz kitleler, bu partiler krize çözüm üretmekte başarısız olunca sağa kaymaya başladılar. Bundan en büyük faydayı Adolf Hitler sağladı.

Radikalleşme

Ancak 1930'ların ortasında işçi sınıfı yeniden direnmeye ve radikalleşmeye başladı. Bu bir yandan faşizmin yükselmesine karşı gelişen bir tepkiydi. Ancak diğer yandan çöküşün yarattığı ilk şokun atlatıldığını gösteriyordu. Ve artık birçok insan için yapılabilecek tek şey direnmekti.

1970'lerde, İkinci Dünya Savaşı'ndan beri yani yaklaşık 20 yıldır yükselişte olan kapitalizm yeniden ekonomik krize girdi. Bu kez işçi hareketi 1968'den beri yükselişteydi. Sınıf çelişkileri ortaya çıkmaya başladı.

En büyük grev dalgası 1970'lerde İtalya'da gerçekleşti. En büyük sol da bu ülkedeydi, ancak 1970'ler aynı zamanda devlet kurumlarınca ve patronlarca teşvik edilen faşizmin hortlamasına da sahne oldu. 1970'lerin başında Britanya'da sınıf mücadelesi oldukça yükselmişti. Ama aynı zamanda Nazi partisi Ulusal Cephe de, özellikle memnuniyetsiz muhafazakar seçmenler arasında büyümeye başlamıştı.

1970'lerin ortasında pek çok statükocu güç, İşçi Partili başbakan Harold Wilson'u bir darbeyle devirmekten bahsedip duruyordu. Öte yandan Şili'de durum çok daha ciddiydi. 1973'te ABD hükümeti, CIA ve ülkedeki patronlar, Salvador Allende'nin solcu Halkın Birliği hükümetinin kanlı bir askeri darbeyle devrilmesini alkışlıyordu. Bu olay, dünyadaki sola fazla ileri gitmemesi için yapılmış bir uyarı olarak her yerde duyuruldu.

Kitlesel işsizlik de, geleneksel mücadele yöntemlerini işlevsiz kılarak direnişi etkileyebilir.

Eğer çalıştığınız firma hiç sipariş almıyorsa veya kapanmanın eşiğindeyse, greve çıkıp şirket batana kadar kapının önünde beklemenin pek bir anlamı olmaz. Bu yüzden 1930'larda işçiler açlık grevleri ve gösteriler gibi başka yöntemler buldular. Birkaç yıl sonra ise fabrika işgalleri, makinaları rehin almak ve şehir çapında grevler ortaya çıkmaya başladı.

1970'lere gelindiğinde fabrikaların kapatılmasına karşı bir tepki olarak işgaller yeniden gündeme geldi. Britanya'da bu işgaller Margaret Thatcher hükümeti döneminde de bazen başarı bazen de yenilgiyle sonuçlanarak devam etti.

Bugünkü krizde işçiler bu gibi doğrudan eylemlere, 1930'larda olduğundan çok daha çabuk giriştiler. İrlanda'daki Visteon, Prisme ve Waterford Crystal işgalleri kazanımlar elde ederek diğer işçilere ilham verdi.

Ancak işinizi ve evinizi kaybetmek ve aniden yoksullaşmak her zaman direnmeyi teşvik etmez. İnsanlar bu tür ağır koşulların altında ezilebilirler. Ailelerini, eski iş arkadaşlarını veya "yabancılar" ve mülteciler gibi daha geleneksel günah keçilerini suçlayabilirler. Britanya'da resesyonun yol açtığı öfke patlamasına şahit oluyoruz, ancak bazı grevler yanlış hedefe, mülteci işçilere yöneldi.

Seçim sonuçlarına bakarak insanların tepkilerindeki karmaşık nedenleri tam olarak anlayamayız. Çoğu insan özelleştirmelere ve savaşa karşıdır, ama bu seçim sonuçlarına yansımıyor, çünkü bu görüşleri savunan çok az parti var.

Sağın bazı konularda ideolojik bir zemin elde ettiği doğru. Özellikle mülteciler konusunda bu böyle, ama aynı zamanda suçlar ve refah için de geçerli.

Dağılma

Bu resesyondan neden sağın kazançlı çıktığına dair yapılan tartışmada sık sık medyadaki "uzman"ların ve sağcı politikacıların alaycı yorumlarını duyuyoruz. Solun kendisini toparlayıp harekete geçemediğini ve dağıldığını söyleyip duruyorlar. Elbette bölünmeler ve öfke dolu tartışmalar sadece solun gündeminde değil. Muhafazakar Parti 1990'da Thatcher'ın gidişiyle birlikte neredeyse dağılıyordu. Ancak yine de birçok insana göre bölünmüşük solu daha fazla etkiliyor. Bunun sebebi nedir?

Sağ siyaset zaten güçlü olanların, ellerinde ekonomik, ideolojik ve politik bir güç bulunanların çıkarlarını temsil eder. Sağcılar sürekli olarak egemen fikirleri tekrar edip dururlar. Bu egemen fikirler milliyetçilik, rekabet, ırkçılık ve açgözlülük gibi, bugünkü toplumu oluşturan yapıtaşları olarak, çoğunluk tarafından kabul görmüş fikirlerdir. Faşistler bu yelpazenin en ucunda yer alırlar ve merkez sağ partilerden farklı olarak, güçlü paramiliter örgütlenmeler kurup soykırım yapmak hevesindedirler. Ama onların da dayandıkları temel egemen fikirlerdir.

Öte yandan soldaki partiler kendilerini işçi sınıfına dayandırırlar. Bu sınıf kapitalizm altında pek güçlü değilmiş gibi görünür. Esas gücü direnme ve emeğini geri çekme yeteneğinde yatar.

Egemen sınıf, zaman zaman hâlâ sosyalist söylemler kullanabilen sosyal demokrat partilerdense, doğrudan kendi temsilcilerinin yönetimde olmasını ister. İşçi Partisi'nin yönetimde olmasına ses etmedikleri zamanlar olmuştur, 1990'ların ortasında Muhafazakar Parti çöktüğünde böyle bir durum yaşanmıştı, ancak yine de çoğu zaman kendileri adına kendi yandaşlarının işleri idare etmesini tercih ederler.

"Güç yozlaştırır. Mutlak güç mutlaka yozlaştırır." şeklinde bir söz vardır. Gerçekte yozlaştıran şey güçsüzlüktür. Eğer bir şeylerin değişmesinin imkansız olduğunu, işsizliğin ve mahvolmuş yaşamların kaçınılmaz olduğunu düşünüyorsanız, dünyanın içine sürüklendiği felaketin sorumlusunun bankacılar ve şirketler olduğunu pek düşünmezsiniz. Bu güçsüzlük hissi, çoğu zaman işçi sınıfının büyük çoğunluğunun egemen sınıfın fikirlerini kabul etmesinin nedenidir.

Ancak insanlar tepki vermeye başladığında işler değişir. Kendi güçlerinin farkına varırlar. Direnme ve sınıf dayanışması fikri güçlenir.

Çatışma

Fakat çoğunluk devrimci fikirlere kazanılana kadar sınıf uzlaşmasını tavsiye eden eski fikirlerle yeni, devrimci fikirler arasında bir çatışma sürüp gider. Bu bütün devrimler için böyle olmuştur, buna kapitalist sınıfı iktidara getiren devrimler de dahildir. Ama bu "burjuva" devrimleriyle işçi sınıfının devrimleri arasında temel bir fark var.

1789'da başlayan Fransız Devrimi'nde, yeni kapitalist sınıf ekonomik güce sahipti. Soylular ve kraliyet ise bundan yoksundu. Ayrıca burjuvazi yeni kurulan üniversiteler ve basım evleriyle kiliseyi gölgede bırakan ideolojik bir güce de sahip olmuştu. Sahip olmadığı şey, politik güçtü. Ancak bunu elde etmek için ekonomik ve ideolojik gücünü kullanabilirdi.

Bu yüzden Fransa'da kapitalist sınıf büyük bir kitle partisi yaratıp haftada bir toplantılar düzenlemek için uğraşmak zorunda kalmadı. Devrimin itici gücü aslında küçük bir fikir çevresi olan Jakobenlerdi.

Bizim ise böyle bir lüksümüz yok. Şans bizden yana değil. Devrimci bir değişimi mümkün kılmak için örgütlenmek, eğitim ve propaganda faaliyeti yürütmek zorundayız.

Bunun temeli mücadeleye dayanır, mücadele de kazanımlar kadar yenilgileri de içerir. Yenilgiler bölünmüşlük ve umutsuzluk getirebilir. İnsanları kısa yollar bulmaya veya eski düzenle uzlaşmaya yönlendirebilir. Soldaki ayrışmalar genellikle başarısızlıktan doğmuştur. Başarıyı herkes sahiplenir, ancak başarısızlık ortada kalır.

Alman oyun yazarı ve şair Bertolt Brecht sosyalizmin anlaşılması kolay ancak ulaşılması zor bir şey olduğunu söylemişti. İşsizliği önlemek, ırkçılığın üstesinden gelmek ve dünyayı değiştirmek için elimizde bulunan kolektif gücün farkına varmak, görünürdeki bu çelişkiyi aşmanın önkoşuludur. Sorun şu ki biz bu gücü çoğu zaman çok kısa süreliğine gözlemleyebiliyoruz.

Ancak sonuçta zaferler kendimize güvenmemizi sağlar, daha fazla mücadele etmeyi ve değişimi teşvik eder. Bizim esas görevlerimizden biri daha çok başarı sağlamaktır.

Muhip Tezcan

Marksizm
marksizm sohbetleri

NATO, Ergenekon ve ateş etmenin faydaları

Ergenekoncular ve Ergenekon'un fasa fiso olduğunu iddia edenler, uzun bir süredir ulusalcılıktan geçiniyor. Bu ulusalcılık, kesif bir ABD karşıtlığıyla el ele ilerliyor, ABD karşıtlığından güç alıyor.

İşçi Partisi, bir süredir "Ergenekon yalanı, ABD planı" kampanyası yapıyor.

Derin devleti önemsizleştirmek isteyenler, "ABD'nin izin vermediği bir darbe gerçekleşemez" diyerek, ABD ve AKP'nin işbirliği içinde, Türkiye'yi yeni baştan dizayn ettiğini ve köhnemiş kontrgerilla yerine yeni bir kontrgerilla kurmaya çalıştığını, Ergenekon davasının bu planın etkin bir parçası olduğunu anlatıyor.

Ulusalcılara göre, ABD karşıtlığı denince de akla gelmesi gereken ilk örgüt, Türk Silahlı Kuvvetleri, bu yüzden bazı mitinglerde ve cenazelerde, "Ordu göreve!" pankartları açıyorlar.

Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un yaptığı açıklamalar ise, ulusalcıları bir kez daha hayal kırıklığına uğratmış olmalı. Zira, Başbuğ, NATO'yu öve öve bitiremiyor. NATO'nun, "devam eden dönüşümünün, tam hazırlıklı ve muharebeye hazır güçlerin, kendi topraklarında, çevresinde ve stratejik uzaklıkta bütün askeri operasyonları ve misyonları yerine getirmesini sağlayarak, ittifakın var olan ve 21. yüzyılda ortaya çıkan güvenlik tehditlerine karşı durma yeteneğini güçlendireceğini" söylüyor.

Öncelikle NATO, ABD liderliğinde batı hegemonyasının sürdürülmesi için örgütlenen askeri aygıttır. Marksist emperyalizm teorisi NATO'nun ne olduğunu net bir biçimde açıklıyor. Tek tek ülkelerdeki egemen sınıfların devlete, askere ve polise ihtiyaç duymak zorunda olması gibi, dünya hegemonyasını garanti altına almak, sermayenin küresel ölçekte üretim ve yeniden üretimine karşı gelişecek tepkileri ezmek, yok etmek veya bastırmak için emperyalistlerin de dünya çapında savaşacak askeri güce gereksinimi var.

İkinci Dünya Savaşı'nın kesin galibi ABD liderliğinde kurulan NATO'ya katılmak iki koşula bağlı: 4 Nisan 1949'da imzalanan Washington Anlaşması'nın ilkelerini kabul etmek ve NATO'nun askeri amaçlarını benimsemek.

Her iki koşul da ABD'nin "komünizm" tehdidine karşı batı egemen sınıflarının liderliğini üstlenmesini onaylamak anlamına geliyor.

NATO'nun tarihi, 1950 Kore Savaşı, 1958 Lübnan müdahalesi sırasında ABD'nin İncirlik Üssünü kullanması, 1990 Körfez Krizi, 1998-1999 Kosova müdahalesi, 2001'den itibaren Afganistan'da savaşan güç olması gibi kanlı ve özetle sömürgeci işgal savaşlarını başlatma ve sürdürmenin tarihidir. Bu silah ticaretinin, hukuk tanımazlığın, nükleer yıkımın ve nükleer silah tehdidinin, kaba bir sömürgeciliğin, on binlerce yoksul sivilin katledilmesinin, barış içinde bir arada yaşayan toplulukların kışkırtılması ve parçalanması için müdahalelerin tarihidir.

Bu, kuşkusuz ki aynı zamanda, derin devletin ve kontrgerillanın da tarihidir.

Ulusalcıların kafasının karıştığı yer de tam burası. Türk Silahlı Kuvvetleri, bu tarihten ayrı bir tarihe mi sahiptir? Hayır!

İlker Bağbuğ'un konuşması bir istisna değil, silahlı kuvvetlerin geleneksel, Kore savaşının sonrasında NATO üyesi olan Türkiye'nin resmi görüşüdür.

Türkiye, NATO'nun üçüncü büyük ordusu. Bu güç, Özel Harp Dairesi, Özel Kuvvetler, Gladio gibi örgütlerle bağlantısız mı? Hayır! Bağlantılı.

Peki, 2004'e kadar, her türden derin devlet oluşumunu önemseyen, suçlayan, eylemlerde, kontrgerillaya karşı slogan atanlar, ne oldu da Harp Daireleri, Özel Kuvvetler, Gladio gibi isimlerin yanına, Ergenekon ismi eklendiğinde, yani zaten başlı başına bir NATO, silahlı kuvvetler ve ABD katkılı bir organizasyon suçüstü yakalanıp, açığa çıkartılıp, teşhir olmaya başladığında rahatsız olmaya başladılar?

Rahatsız olmaya başladılar çünkü tam da o tarihlerde aktif bir şekilde darbe planlayan Ergenekoncuların, darbeye bir toplumsal temel yaratmak için ürettiği en temel politik iddiayı gerçek sandılar. Zokayı yuttular. AKP hükümetinin şeriatçı bir karşı devrim peşinde olduğuna inandılar.

Çetelerin paçasından yakalanmasının toplumdaki değişim ve demokrasi isteğinin değil, cumhuriyet değerlerini gasp etmek isteyen ABD işbirliğindeki mollaların komplosunun sonucu olduğunu düşünmeye başladılar.

O gün bugündür savrulup duruyorlar!

En ulusalcıların en ABD'ci olduğunu da, NATO'nun genişlemesinden yana ateşli konuşmalar yapan Başbuğ'un Genelkurmay Başkanlığı'nı yaptığı ordu kademelerinde daha geçen hafta açığa çıkan darbe planının "normal" bir ulusalcı eylem planı olduğunu da göremiyorlar.

Şenol Karakaş

18 Şubat 1933, Nazilere bağlı gizli polis örgütü Gestapo Alman Komünist Partisi merkezini basıp arama yaparken

Faşizmi anlamadan onu yenemezsin

Faşizme Karşı Mücadele,
Leon Troçki,
Yazın Yazıncılık,
479. sayfa

Avrupa Parlamentosu seçimlerindeki düşük katılım dikkatleri ırkçı ve faşist partilere çekti. İşsizler ve düşük gelir gruplarından İngilizler faşist partiye 1 milyon oy verdi.

İngiltere'deki sosyalistler bu gelişmeyi hemen durdurulması gereken bir tehlike olarak gördü. İngiltere'deki en büyük sosyalist örgüt SWP (Sosyalist İşçilerin Partisi) İngiliz soluna birlik çağrısı yaptı. Seçimin hemen ertesinden anti-faşistler BNP liderinin yaptığı bir basın toplantısını bastı ve onu kovaladı.

Tüm bu gelişmeleri, faşist partinin her zaman 1 milyondan fazla oy aldığı bir ülkede yaşayan sosyalistlerin izlemesi tuhaf. Türkiye'de faşist hareket, MHP ve BBP her zaman tehlikeli oldu. Bugün de öyle. Buna rağmen Türkiye'deki sosyalistler İngiltere'deki anti-faşistler gibi hiç bir zaman yapmadı. Çok küçükken faşizmi ezmeyi hiç düşünmedi. Gerçek bir tehlike haline geldiğindeyse solun geniş kesimleri devleti ve CHP hariç bütün partileri faşist olarak görüyordu.

1970'lerde devrimciler, faşistleri durdurmak için cefakarca mücadele etti. 5 bin anti-faşist bu mücadelede yaşamını yitirdi. Ancak faşistlere kurşun sıkan devrimciler, yanlış Stalinist teoriler dışında düşmanı hakkında gerçek bir bilgiye sahip değildi.

Troçki'ye gore faşizm kapitalizmin ürünüdür. Ancak kapitalizmin diğer ürünlerinden farklı olarak faşizm bir kitle hareketidir. Tabanında umutsuzluk etrafında örgütlenmiş işsizler, iş bulmaktan umudunu kesmişler, her an iflas tehlikesiyle karşı karşıya olan küçük burjuvalar yani sıradan insanlar vardır. Faşist terörün kapitalizm için etkili bir silah olmasına yol açan da budur. Bir polis ya da asker size saldırabilir, vurabilir. Onlara direnirsiniz ya da kaybedersiniz, ancak bu saldırı durumu geçici ve belirlidir. Fakat aynı apartmanda oturduğunuz komşunuzun bir gün elinde satırla kapınızı çalması, milyonlarca umutsuzun aynı şekilde davranması, tarihte görülmemiş derecede büyük bir barbarlık yaratır.

Troçki bütün bu sonuçlara Almanya'da Nazilerin iktidara yürüyüşü ve iktidarını an be an takip ederek, korkunç gidişi durdurmak için savaşırken yazdıklarının bir derlemesi olan Faşizme Karşı Mücadele'de anlatır. Bu marksizme büyük bir katkıdır.

Troçki, iki olguya dikkat çeker.

1918 ve 1923'te Alman işçi sınıfı iki kez devrim yapmayı denemişti. Başarısız oldu. Kapitalizm uluslararası bir kriz içindeydi. Sarkaç once sola vurdu, ardından sağa doğru yöneldi. Faşizm yenilen devrimin cezası oldu. Umuda karşı umutsuzluk, Hitler ve arkadaşları tarafından örgütlendi.

1929'daki Büyük Bunalım ise bir gecede milyonlarca kişiyi işsiz bıraktı ya da iflas ettirdi. 1929 ve 1933 arasında Naziler bu yüzden büyük bir oy patlaması yaptı. Sokakta askeri olarak örgütlendiler. Yahudilere ve toplumsal azınlıklara saldırmaya başladılar.

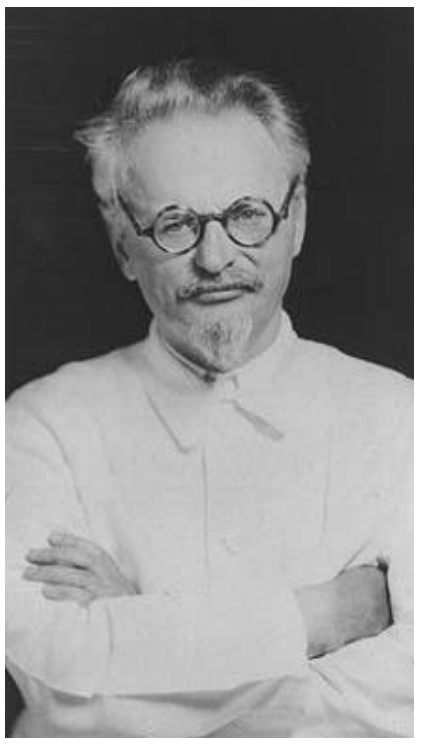

Leon Troçki

Troçki'ye gore kriz dönemleri radikalizm zamanlarıdır. Bir yandan devrimci olasılıklar belirirken öte yandan karşı-devrim de varolur. İkisi bir arada yaşayamaz. Biri diğerini yenmelidir. İnatla anlatır Troçki, faşizmin iktidarı durdurulabilir!

1933'e kadar Almanya'da sosyal-demokrat ve komünist partilere verilen oylar Nazilerden fazlaydı. Alman işçi sınıfı tepeden tırnağa örgütlüydü. Ancak bölünmüştü. Sosyal demokrat liderlik aktif bir mücadeleden uzak dururken komünist parti ise asıl faşistin sosyal demokrat parti olduğunu ileri sürmekteydi. Alman Komünist Partisi'nin liderliği doğrudan Stalin'e bağlıydı ve sadece onu dinliyordu. Troçki'nin, sosyal demokrat ve komünist işçilerin krizin faturasını ödememe temelinde birleşik cephe kurmaları çağrısını duyan olmadı.

Sonuç milyonlarca insanın katledilmesi; Yahudilerin, eşcinsellerin, sakatların, akıl hastalarının, yaşlıların, gaz odalarında, toplama kamplarında, sokak ortasında infaz edilmesi oldu. Alman işçi sınıfı ancak 1990'da genel grev yapabilecekti. Sosyal demokratlar ve komünistler ise 1933'te Hitler'in koltuğunu oturmasından kısa bir sure sonra katledilmişti.

Troçki'nin geliştirdiği faşizmin marksist analizi, bugün kapitalizmin derin krizini yaşayan bizler için büyük önem taşıyor. Bizi boğmak için kapitalist sınıfın kendisini görevlendirmesini bekleyen faşist hareketi dünyada ve Türkiye'de ezmek sorundayız. Yanlış teoriler büyük yenilgiler ve trajediler getirir. Dünya bir kez daha faşizm kabusunu yaşamamalı. Neyse ki elimizde bir silah var, Troçki'nin fikirleri.

Selim Işık

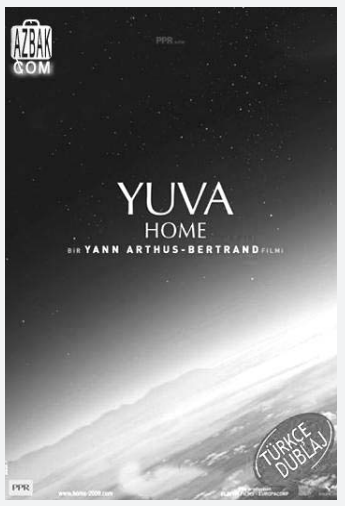

Kuşbakışı dünya

5 Haziran Çevre Günü'nde dünyanın 90 ülkesiyle aynı anda televizyonda yayınlanan 'Yuva' isimli belgeselin DVD'si, kaçıranlar için piyasaya çıktı. Çekimleri 54 ülkede 3 yıl süren belgesel, dünyamıza kuşbakışı yaklaşarak dünyanın ve insanın 4 milyar yıllık hikâyesini bir buçuk saate sığdırıyor.

4 milyar yıl boyunca suyun, karbonun, oksijenin ve tüm canlıların hikâyesi, içlerinden bir türün, insanın son kırk bin yılda ortaya çıkması ve görülmemiş bir biçimde çevresini değiştirip yeniden şekillendirmesiyle altüst oluyor. Geçtiğimiz son yüzyılda sahneye çıkan bir fosil yakıt türü, petrol sakladığı karbonu tekrar ortaya çıkararak zincirleme bir tepkiyle bu altüst oluşun gerçekleşmesinde önemli rol oynuyor. İnsanlığın ortak sorumluluğu olarak tanımlansa da bu felaket, 6000 yıl öncekinden farklı yaşamayan dünya nüfusunun dörtte biri ve tüm zenginliklerin %20'sine sahip olan %80'inin çok büyük bir katkısı olmayan bir konu. Oysa büyük ölçüde bu felaketlerden etkilenecek olan büyük kesimde onlar.

Tüm felaket senaryosunu hızla sebep sonuç ilişkileriyle kuran belgesel birkaç cümleyle de olsa bütün ilgili konulara değinip her şeyin birbiriyle nasıl ilişkili olduğunu ortaya koymaya çalışıyor. Petrol sayesinde artan uluslar arası ticaret, denizlerde aşırı avlanma, görülmemiş hızla büyüyen ve yükselen şehirler, azalan biyo-çeşitlilik, %30'u şimdiden kaybolmuş mercan adaları, %80'i şimdiden erimiş Klimanjaro'nun buzulları, 2050 yılına kadar beklenen 200 milyon iklim mültecisi ve 2025'e kadar 2 milyar kişiyi etkileyecek olan susuzluk hep birbirine bağlı konular. Ama belgesel tüm bu karanlık manzaraya rağmen sürekli tekrar ettiği cümleyle bizi kendimize getirmeye çalışıyor. "Karamsar olmak için çok geç". Çünkü bugün biliyoruz ki çözümler var, hepimizin değiştirmek için gücü var. Öyleyse ne bekliyoruz…

Orhan Göztepe

"Paşa paşa yargılanacaksınız!"

Darbelere karşı 70 Milyon Adım Koalisyonu aktivistleri geçen hafta Taraf'ta çıkan Genelkurmay'ın "İrtica ile mücadele eylem planı"nı protesto ederek "Paşa paşa yargılanacaksınız" konulu bir basın açıklaması yaptı.

Darbe karşıtları adına basın açıklamasını okuyan Tuna Öztürk "Bu plan bugüne kadar defalarca yazılmış 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül ve 28 Şubat'ta başarılı olmuş planların 2009 modelidir. 70 Milyon Adım Koalisyonu olarak biz de bugüne kadar yapılmış darbelerin her gün bir yenisi ortaya çıkan darbe günlüklerinin, andıçların, toplumu bilinçlendirme planlarının sorumluları paşa paşa yargılanana kadar konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz" dedi.

Ergenekon'da ikinci iddianamenin yargılanmaya başlaması öncesi 18 Temmuz 2009 Cumartesi günü saat 17.00'de İstiklal Caddesinde geniş katılımlı bir yürüyüş yapılması planlanıyor.

DSİP konferansları devam ediyor

27-28 Haziran'da İstanbul'da yapılacak DSİP Konferansı'na hazırlıkları sürüyor. Geçen hafta sonu Ankara, İzmir ve İstanbul Anadolu Yakası'nda yerel konferanslar gerçekleşti.

Sİ Ankara - 21 Haziran günü Ankara'da DSİP konferansı yapıldı.İlk oturumda kriz, Kürt sorunu için neler yapabiliriz, Ergenekon ile nasıl başa çıkabiliriz, kurulması planlanan yeni sol parti ve kurulursa DSİP neler yapabilir başlıkları konuşuldu. Konuşmacıların ardından üyeler söz aldı.

İkinci oturumda ise Sosyalist İşçi, nasıl büyüyebiliriz, kampanyalar, birimlerimizin inşası, mali çözümler konuşuldu.

Konferansda herkesin fikirlerini söylemesine,sorularını paylaşmasına ve önerilerini almaya özen göstererek teorik tartışmaların dışına çıktık.Ankara yerelinin nasıl işleyeceği ve nasıl daha etkin hale gelebileceğimizi konuştuk.Üyelerimizin yaptığı katkılarla başarılı bir toplantı gerçekleştirmiş olduk.

Dilem Şahinler

***

Sİ İstanbul - DSİP İstanbul Anadolu Yakası örgütü 21 Haziran'da konferans yaptı. Sünyada ve Türkiye'de politik durumun ayrıntılı olarak tartışıldığı toplantıda en fazla söz "yeni sol ve DSİP" gündemin alındı.

Anadolu Yakası'ndaki grev ve direnişlerle dayanışmayı konuşan DSİP üyeleri işyerleri önünde Sosyalist İşçi satışını da konuştu.

Aynı gün DSİP İzmir İl Örgütü'de konferans yaptı. Konferansta darbelere karşı mücadele tartışıldı. Aynı gün İzmir'de gerçekleşen Cumhuriyet Mitingi tam bir fiyaskoydu, sadece 7 bin kişi katıldı.

DSİP İzmir örgütü önümüzdeki döneme dair izlenecek politikaları ve örgütlenmeyi konuştu.

antikapitalist öğrenciler

BİZE KATILIN DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

- Ergenekon davasının arkasında duran ve tüm darbecilerin yargılanmasını savunan, tüm darbelere ve darbe girişimlerine karşı net tutum alan,
- Başörtüsüne özgürlük diyen ve hiç çekinmeden "Hepimiz Ermeni'yiz" sloganını atabilen,
- Yeni ve kitlesel bir sola ihtiyaç duyan,
- Savaşlara ve işgallere dur diyen,
- "Krizin faturasını patronlar ödesin" diyerek sokağa çıkan,
- Halkların kardeşliğinden yana olan, Kürt halkının mücadelesini destekleyen,
- LGBTT mücadelesinde yer alan ve susmadan "eşcinseller vardır" diye haykıran,
- Patronların değil gezegenin kurtarılması gerekliliğini vurgulayan ve başka bir enerjinin mümkün olduğunu söyleyen, Nükleer santralleri değil, yenilenebilir enerjiyi savunan,
- Irkçılığa ve milliyetçiliğe karşı sokağa çıkan,
- Türcülüğü reddeden, tüm canlı yaşamının uyumunu savunan,

Tüm öğrencileri ANTİKAPİTALİST ÖĞRENCİLER'e katılmaya çağırıyoruz…

Bilgi Üniversitesi:
0506 892 70 10
Boğaziçi Üniversitesi:
0535 382 91 07
İstanbul Üniversitesi:
0554 388 02 16
İstanbul Teknik Üniversitesi:
0555 439 21 93
Galatasaray Üniversitesi:
0535 439 21 93
Mimar Sinan Üniversitesi:
0505 847 75 92

Toplantılar Etkinlikler

KADIKÖY
Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu
HER ÇARŞAMBA SAATT 19.00'DA TOPLANIYOR

Ada Kafe, Ali Suavi Sokak, 22/ A Bahariye caddesi.
İletişim: 0536 5195406

Küresel Eylem Grubu
Her Cuma 19.00'da toplanıyor.

KARAKEDİ KÜLTÜR MERKEZİ
İstiklal Caddesi
Bekar Sokak No: 16/3

BÜYÜK YÜRÜYÜŞ
18 Temmuz'da İstanbul'da!

DARBECİLER YARGILANSIN! ÖZGÜRLÜK İSTİYORUZ!

70 MİLYON ADIM KOALİSYONU

Haksızlıkları, mücadelenizi, yorumlarınızı bize yazın
sosyalistisci@gmail.com

internet

ozurdiliyoruz.com
barisarock.org
kureselbarisveadalet.org
kureseleylem.org
durde.org
hranticinadaleticin.com
7omilyonadim.org

Sosyalist İşçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm
-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim
-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.
-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.
-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.
-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.
-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.
-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.
-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm
-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.
-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdırlar. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.
-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.
-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti
-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.
-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır. Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

sosyalist işçi

■ Z Yayıncılık ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. ■ Sahibi: Arife Köse ■ Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Volkan Tamusta ■ Adres: Caferağa Mahallesi, Nail Bey Sokak, No: 9/15, Kadıköy/İstanbul ■ Baskı: Özdemir Matbaası, Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi, C Blok, No: 242 Topkapı, İstanbul - Tel: 0212 577 54 92 ■ Yerel süreli yayın, haftada bir yayınlanır. **www.sosyalistisci.org**

İklim aktivisti Bill McKibben'la söyleşi:

350 ppm için Şimdi harekete geçin!

Rakamlar tüm insanlığın evrensel dili. 350 rakamı 24 Ekim'de dünyanın her yerinde gerçekleşecek olan küresel eylem gününün de görünen yüzü, talebi olacak. 350 kampanyasının aktivistlerinden Bill McKibben'a 350 kampanyası ve 24 Ekim uluslararası eylem gününü sorduk. Röportajı Gökşen Şahin yaptı.

350 sayısı, sizi bir kampanya başlatmaya itti. Bu sayı bize neyi açıklıyor ve neden bir kampanyanın konusu olacak öneme sahip?

18 ay öncesine kadar bu sayıdan hiç kimse söz etmiyordu, ancak bu sayı şu an dünyadaki en önemli sayı haline geldi. Dünyanın en önemli bilim insanları artık bizlere atmosferdeki karbon seviyelerinin milyonda 350 parçacık olması gerektiğini söylüyor. Ancak bu şekilde gezegenin üzerinde gelişen uygarlık veya dünya üzerinde adapte olmuş yaşamın gezegenle uyumlu olarak devam etmesini sağlayabileceğimizi belirtiyorlar. Bu çok sert bir dil, özellikle de atmosferdeki mevcut karbondioksit seviyesinin 387'lerde olduğunu ve her yıl biraz daha arttığını göz önünde bulundurursak. Ama bu çok açık bir şekilde buzulların neden eridiğini, dünyada iklime bağlı birçok değişikliğin neden gerçekleştiğini açıklıyor. Dolayısıyla bizim kampanyamız dünya liderlerinin dikkatini politik gerçeklerden ziyade bilimin gerçeklerine çekmeyi amaçlıyor.

Bunun için iklim hareketi neler yapmalı?

- İlk yapılması gereken, dünya liderlerine hemen harekete geçmemiz gerektiğini söylemek (zaman çok önemli) ve bu hareketin bizi 350 hedefine götürecek düzeyde anlamlı olması gerektiğini defalarca tekrarlamak. Bunun için en iyi fırsat, 24 Ekim'de dünyanın her yerinde gerçekleşecek olan büyük küresel eylem günü. 350 kampanyası olarak yapmaya çalıştığımız, dünyanın her tarafında, güneşin ilk olarak doğduğu Yeni Zelanda'nın dağlarından, en son battığı Hawaii sahillerine kadar her yerde yapılacak olan iklim eylemlerini koordine etmek. Dünyanın en yüksek tepelerine tırmanan dağcılar da olacak, dünya ısınmaya devam ederse ölecek olan mercan kayalıklarına dalacak olan dalgıçlar da olacak bu eylemlerde. Büyük şehirlerde büyük (umarız Türkiye'de daha önce gerçekleşenler kadar büyük) sokak gösterileri olacak ve bunlar gezegendeki insanlık tarihinin belirleyici unsurları olacak. İlk defa gezegen olarak, umarız yaratıcı şekillerde ve liderlerin duyabileceği kadar yüksek sesle ne istediğimizi anlatacağız. Aslına bakarsanız da şu ana kadar www.350.org internet sitesine kayıt yaptıran 1000'in üzerinde iklim eylemi var.

Başkan Obama'nın iklim politikası hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Başkan seçildikten sonraki üç ayda, iklim konusunda bugüne kadarki başkanların toplamından daha fazla iş yaptığı ortada. Diğer taraftan, koyduğu hedefler ise inanılmayacak kadar küçük hedefler. Geçtiğimiz ay Beyaz Saray'daydım ve oradaki mesajı çok basitti: Bize istediğimiz ve istediğiniz hedefleri koymamızı sağlayacak taban hareketini ve baskıyı yaratın. Onlar da statükonun güçlerinin üstesinden gelebilmelerini sağlayacak taban hareketinin baskısına ihtiyaç duyuyorlar.

2006 yazından beri Amerikan tarihindeki en büyük iklim değişikliği karşıtı hareketi ve eylemlerini örgütleyen Bill McKibben, 1 Temmuz tarihinde Küresel Eylem Grubu'nun daveti üzerine İstanbul'a gelecek. 1 Temmuz, Çarşamba günü, saat 19:00'da Makine Mühendisleri Odası'nda yapılacak açık toplantıda konuşmacılar 350 kampanyasından Bill McKibben, KEG'den Gökşen Şahin. Uluslararası 24 Ekim ve 12 Aralık eylem günlerinin konuşulacağı toplantıya herkesi bekleriz.

350 ppm nedir?

Ppm, "milyonda bir parçacık" anlamına gelen bir ifade. Küresel ısınmaya rağmen şu anda karbondioksit atmosferdeki her bir milyon molekülün sadece 387'si oranında ya da milyonda 387 parça düzeyinde bulunmakta.

Yüz binlerce yıl boyunca dünya, buz çağı ile sıcak dönemler arasında gidip geldi.

Buz çağlarında havada milyonda 180 parça karbondioksit, sıcak dönemlerde ise milyonda 280 parça bulunmaktaydı.

200 yıl önce kömür, sonra petrol, sonra da doğalgazın kullanılmaya başlamasıyla, atmosferdeki karbondioksit miktarında artış olmaya başladı. Bugün her yıl milyonda 3,5 parça karbondioksit atmosfere salınmakta. Bunun 1,4 parçası doğal karbon yutakları (okyanuslar, orman, bitkiler) tarafından emilirken, 2,1 parçası atmosferde kalmakta. Küresel ısınma, iklim değişikliğine neden olan miktar da işte bu atmosferde biriken 2,1 ppm'nin yarattığı sera etkisi.

Anlamlı bir hedef: Raylı toplu taşımacılık

Türkiye'nin en büyük yerleşim birimi olan İstanbul'da her gün 11,5 milyon insan şehir içinde bir yerden bir yere seyahat ediyor. Kullanılan ulaşım araçları ve bu araçların kişi başına karbon salım miktarları, karbon salım oranlarında ciddi bir oranda düşüş sağlamak için neyi talep etmemiz gerektiğini açık biçimde ortaya çıkarıyor. Bir an önce tüm şehir içi ulaşımın raylı sisteme dönüştürülmesi ve otomobil kullanımının yasaklanması.

Toplu	Taşınan kişi sayısı	Toplam içindeki oranı %	Yolcu başına Karbondioksit salımı (g/km)
İETT Otobüsü, ÖHO	2.600.000	23	10
Minibüs	1.750.000	15	18
Servisler	1.600.000	14	14
TCDD	120.000	1	15
İDO	265.000	2	31
Motorlar	100.000	1	71
Taksi/Dolmuş	1.200.000	10	73
Fosil Yakıtlı	7.635.000	67	24
Raylı sistem	830.000	7	3
Toplu Taşıma	8.465.000	74	22
Bireysel Özel Araçlar	3.000.000	26	174
Toplam	11.465.000	100	62

İlk olarak İstanbul'un şu anki ulaşım sistemiyle bir yıllık karbon salım miktarına bakalım. 11,5 milyon kişi, günlük kişi başı 62 gr karbon salımında bulunuyor. Bu ise yılda 260 milyar kg karbondioksit salımı eder. Otomobil kullanan bir kişinin yıllık karbon salım oranı 63,5 kg ediyor. Tek bir kişi olduğunda sanki az gibi duruyor, ama bunu 3milyon ile çarptığımızda yıllık karbon salım miktarı 190 milyar kg oluyor. Bu cidden büyük bir miktar. İstanbul'un tüm ulaşımının raylı sistemle sağlanması durumunda ise, aynı hesap yaklaşık şöyle çıkar. 11,5 milyon kişi, kişi başına 3 gr, yıllık 12 milyar kg karbondioksit. Şu anki ulaşım sisteminin yıllık karbon salım miktarı 260 milyar kg, otomobillerin 190 milyar kg. Raylı taşımacılık olması durumunda ise 12 milyar kg olacak.

Herkesin içine sinerek kullanılabileceği, konforlu, ucuz, yaygın raylı toplu taşımacılık ağımız olması durumunda sağlayabileceğimiz kesinti miktarı ortada. Evet, ey hükümetler şimdi, hemen harekete geçin ve işe yarar tedbirler alın demenin tam zamanı.

(Veriler, Açık Radyo Kitapları'ndan çıkan *Karbon Ayak İziniz* kitabından alınmıştır.)